Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

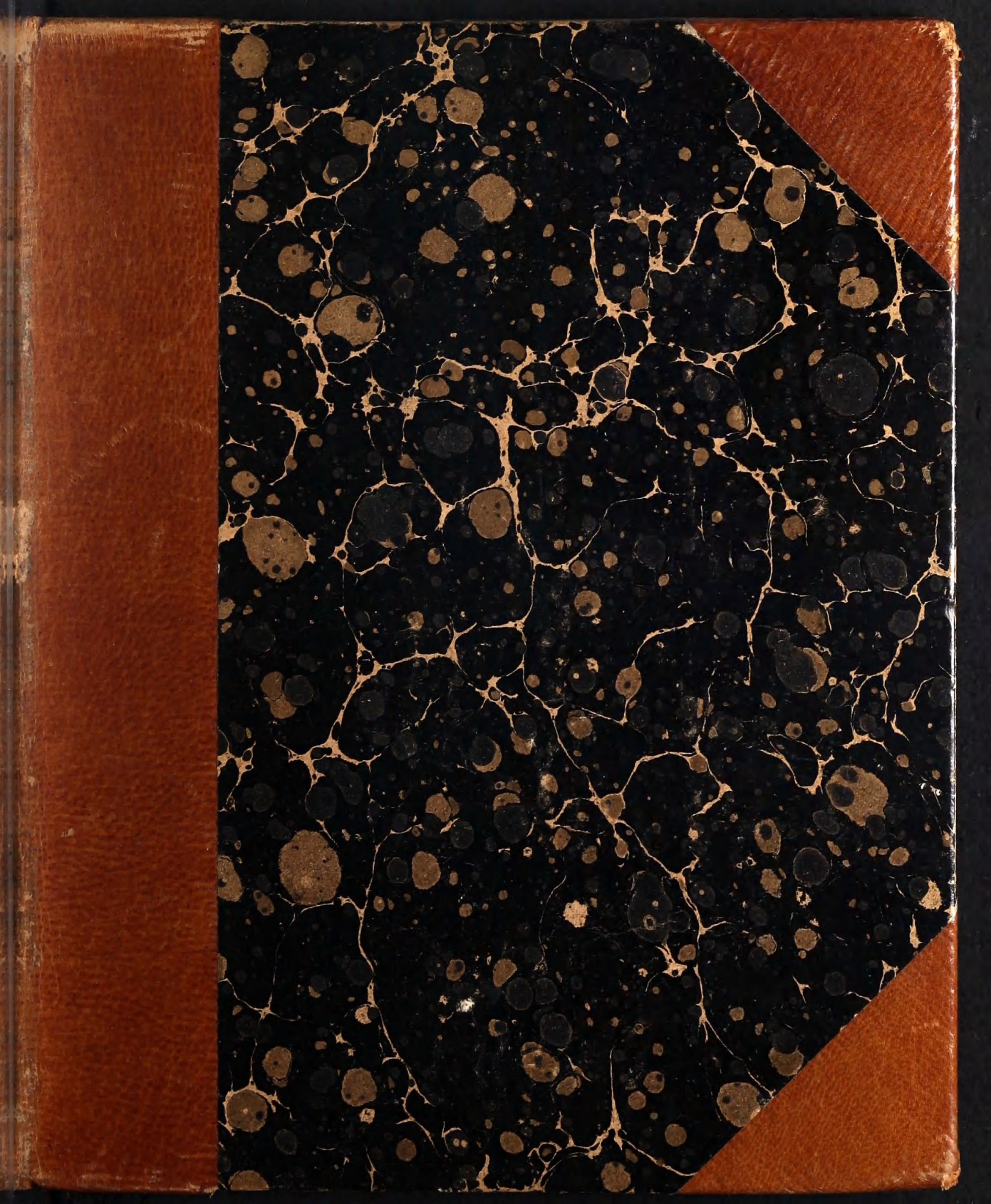
Forfatter(e) | Author(s):	Pontoppidan, Henrik.; Henrik Pontoppidan.
Titel | Title:	Den kongelige Gæst
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kbh. : Det Schubotheske Forlag, 1908
Fysiske størrelse | Physical extent:	124 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

57, — 237

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130020834901

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

HENRIK PONTOPPIDAN

DEN KONGELIGE GÆST

Aug. 1951

DET SCHUBOTHESKE FORLAG

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

DEN
KONGELIGE GÆST

HENRIK PONTOPPIDAN

—

DEN KONGELIGE GÆST

KØBENHAVN

DET SCHUBOTHESKE FORLAG

J. L. LYBECKER OG E. A. HIRSCHSPRUNG

1908

H. H. THIELES BOGTRYKKERI. KØBENHAVN

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

I

Naar Folk, der tumler rundt i en Storstads Hurlumhej, engang imellem — maaske med et lille Længselssuk — tænker paa Livet ude paa Landet, foresvæver der dem gerne en Tilværelse med en Guds Velsignelse af Tid. De forestiller sig en uendelig Række af roligt henrindende Dage, hvor hvert Minut forløber med en højtidelig Omstændelighed som den, hvormed et Bornholmerur udmaaler Evigheden i en gammel Bondekones Stue.

Og saa er der jo i Virkeligheden ingen Steder, hvor Tiden er flygtigere, og hvor Livet føles kortere end netop paa Landet. Om ogsaa de enkelte Dage kan være træge nok i deres Ensformighed, allerede Ugerne

har travlt, — Aarene flyver. Og en skøn Dag er Livet faret hen og det hele forbi som en Stump af en Sommer- eller Vinternatsdrøm.

Naar den unge Læge Arnold Højer og hans kønne lille Frue kom til at tænke paa, at de havde boet i Sønderbøl i fulde seks Aar og havde været gift nøjagtig lige saa længe, maatte de le af Forbavselse. Seks Aar! De syntes, at der umuligt kunde være gaaet mere end nogle faa Maaneder siden hin uforglemmelige Stjernenat, da de var kommen dertil med Deligencen. Og de havde dog i den mellemliggende Tid sat tre Børn ind i Verden, og deres Hjem, som dengang var et ligegyldigt Stykke Haandværkerarbejde, der endnu lugtede af Kalkkulen, var bleven selve Verdens Midtpunkt og Himmeriges Tærskel.

De hørte begge to til i Hovedstaden, og midt i deres store Kærlighedslykke havde de til at begynde med været stille fortviv-

lede. De mange nye Forhold og fremmedartede Skikke, selve det træløse, jyske Landskab med den uhyre Mængde Himmel gjorde dem benovede som et Par vildfarne Kyllinger.

Fru Emmy havde kunnet faa Taarer i Øjnene, naar hun tænkte paa alt det, hun havde forladt, og hvor maaske allerede ingen længer savnede hende. Naar Arnold var borte i Sygebesøg, satte hun sig ind i hans Stue med en knugende Følelse af Forladthed og bestilte ikke andet end at vente paa, at han skulde komme tilbage.

Hvor var det underligt for hende at tænke paa nu! At hun virkelig havde været saa barnagtig! — Der havde hun siddet ved Vinduet med Haanden højtideligt under Kinden og stirret ud over de mørke Hedebakker med en svimlende Fornemmelse af at være bleven ladet alene tilbage paa en fremmed Klode langt ude i det uendelige Verdensrum. Mindre kunde ikke gøre det!

Et mere ensomt Sted end Sønderbøl skulde man nu virkelig lede om. Der var tre Mil til nærmeste Station; en Deligence besørgede Forbindelsen med Omverdenen, men ikke engang den saae de noget til. Den store, gule Karosse med den skarlagenrøde Kusk, som ellers kunde have livet lidt op i det dystre Landskab, passerede Byen om Natten baade paa Ud- og Tilbageturen. Den illuminerede nu kun deres Drømme, naar den i mørke Nætter rumlede forbi paa Landevejen og slæbte Skæret af sin Lygte henover Sovekammerets Rullegardin.

Selve Byen bestod kun af en syv-otte magre Bøndergaarde og det dobbelte Antal Fattigmandshytter. Ikke engang en Præstefamilje husede den, blot en Skolelærer, som tilmed viste sig at være en slem Krakiler. Det skyldtes da heller ikke nogensomhelst Forkærlighed for Egnen, at de havde bosat sig der. Men Beboerne havde ønsket en Læge dertil, og Arnold, som var paa tredje Aar

forlovet, havde haft Feber for at faa en selvstændig Virksomhed og blive gift.

Det første Aarstid havde de nogle Gange haft Besøg af Familje og Venner, der var nysgerrige efter at se, hvordan de havde indrettet sig derude i deres Mesopotamien. Men allerede det andet Aar blev Besøgene sjeldne, og da savnede de dem heller ikke længer. Langt hurtigere, end de havde kunnet vente det, var de bleven fortrolige med deres nye Livsvilkaar og havde skaffet sig Venner blandt Befolkningen. Nu efter seks Aars Forløb følte de slet ikke mere deres Ensomhed.

De havde ganske simpelt ikke længer Tid til det. Emmy gik aldeles op i sit Hjem og sine Børn; og naar Arnold ikke var borte i Sygebesøg, havde han travlt ude i Haven, eller han stod og svedte ovre i Vedkasten, idet han for den kære Sundheds Skyld selv savede og huggede, hvad de kunde skaffe sig af Brænde. Desuden fik

de daglig et Par Aviser til Underholdning, og om Vinteren abonnerede de paa en Læsetaske, der bragte et Lispund af Aarstidens ypperste Literatur hver fjortende Dag.

Det stod da ogsaa skrevet paa deres Ansigter, og det baade med Linjer og Farver, at de trivedes og var tilfredse. Indenfor det Plankeværk, der omgav deres Hus og Have og lyede for Vestenstormen, skabtes der et lille jordisk Eden, hvor en lille Kain og en lille Abel brunedes i Sol og Vind, mens en aarsgammel Evadatter med lyse Lokker red Fedtelam paa sin Moders Ryg, og forskellige Slags nyttige og frugtbare Dyr snadrede, kaglede og gryntede ude paa Gaardspladsen og i Udhusene.

Dersom ikke deres Nabo Skolelærer Sørensen og hans glasøjede Madamme havde været, vilde de have følt sig fuldkommen lykkelige.

En Dag i Februar, efter at de i lang Tid ikke havde hørt fra deres københavnske Paarørende, kom der Brev fra Emmys to Kusiner og en Fætter, der meldte deres Besøg i Fastelavnen.

Det var just ikke den bedste Aarstid til Fremvisning af deres Herligheder. Der laa Sne i Haven; og Pladsen inden Døre var efterhaanden bleven temmelig indskrænket, saa det kneb med at skaffe Sengeleje. Men Emmy vidste altid Raad. Som en ren Tusindkunstner tumlede hun med Sofaer og Senge og gjorde ogsaa store Anstalter i Køkkenet. De Fremmede skulde ikke mærke andet, end at de var velkomne, sagde hun. Og desuden følte hun det som en Slags Mission at vise disse Københavnere, hvad for et dygtigt og sundt Menneske man kunde blive til herude paa den jyske Hede.

Men Fanden var paa Spil den Dag, da Gæsterne ventedes. Huset stod festlig beredt til Modtagelsen, og Lagnerne var alle-

rede hængt frem paa Stole omkring Kakkelovnene for at afdampes, da der kom Telegram med Afbud. Der var i sidste Øjeblik kommen Forhindringer. Besøget maatte opsættes til en anden Gang.

Arnold var borte i Sygebesøg, da Telegrammet kom. Emmy tog imod det og kom til at le, saa ærgerlig hun i Virkeligheden var. Resolut gav hun Pigerne Ordre til straks at flytte alting tilbage paa sin Plads.

Da Arnold ved Middagstid kom hjem, var Huset allerede bragt i den vante Orden, og for at afværge et altfor ubehersket Udbrud af Fortrydelse modtog hun ham i Døren med et stort Smil.

Det hjalp alligevel ikke. Arnold var et Brushoved, der følte sig personlig krænket ved enhver Modgang. Da han havde læst Telegrammet, blev hans vejrslaaede Ansigt gulblegt ovenover Skægget; og han raabte op om uforskammet Hensynsløshed.

Emmy tænkte i Grunden ganske som han;

men hun kunde nu engang ikke tage den Slags Ting saa højtideligt.

»Nu snakker vi ikke mere om det, Arnold!« sagde hun tilsidst. »Og kom nu ind og spis. Nu har vi da Mad nok i Huset, veed jeg.«

Efter Bordet sad de som sædvanligt sammen inde i Arnolds Værelse og holdt Mørkning, mens Barnepigen havde Opsigt med Smaadrengene ovre i Spisestuen paa den anden Side af Gangen. Arnolds Sind var faldet til Ro. Han sad — godt mæt — med sin lange Pibe i Gyngestolen ved Kakkelovnen og havde gjort sig det mageligt i Slobrok og Filttøfler.

Emmy sad ved Vinduet og havde sin lille Pige paa Skødet. Det tykke Barn laa paa Ryggen og sprællede velbehageligt med de nøgne Ben, mens det fik tørt paa. Udenfor faldt en tæt Sne. Det havde drysset saa smaat hele Dagen, men nu var det blevet Alvor. Der laa allerede en tommehøj Bræmme ude paa Vindueskarmens Fod og oppe paa

Sprosserne. Men det forøgede kun Følelsen af Tryghed og Hygge, at Vinteren saaledes selv lunede og tætnede for dem.

Emmy havde ikke faaet Tid til at klæde sig om. Hun var endnu i sin Morgendragt og havde Haaret indbundet i en Stump sort Slør. Aarene havde gjort hende lidt skødesløs med sit Ydre, og det skønt hun ingenlunde havde tabt sig i sit Ægteskab. Hendes lille fyldige Person med de mørkebrune Øjne og stærke Brynbuer — »Uglen« som hendes Veninder i gamle Dage kaldte hende — havde holdt sig temmelig uforandret, havde i det højeste faaet endnu moderligere Former, endnu lidt blødere Omrids.

»Veed du hvad,« sagde hun med en lang, træt Gaben. »Jeg tror ikke, vi skal være saa ked af, at de ikke kommer. Det havde maaske slet ikke været saa morsomt med den Indkvartering. Jeg kan mærke nu, jeg har ikke følt mig rigtig hjemme i mine egne Stuer de sidste Dage.«

Arnold tog Blikket ned fra sine Tobaksskyer og kom til at smile. Som det hyppigt skete, havde hun der udtalt, hvad han selv netop havde siddet og tænkt paa. Dersom han ikke lige havde været oppe af Stolen for at faa fat i en Tændstik, skulde hun have haft et Kys for de Ord!

Nu sad de nogen Tid og smaasnakkede. De talte om, hvad der var hændt omkring i Byen, drøftede deres egne huslige Anliggender, talte om Børnenes Maver og om en ny Hønserace, som de agtede at indføre der paa Egnen, — Emner, hvorom de i de sidste Dage paa Grund af de forstyrrede Forhold ikke havde haft Lejlighed til ret at udveksle Tanker.

Pludselig udbrød Emmy:

»Det er sandt! Det har jeg ikke fortalt dig! Jeg saae i Formiddags gamle Thorvald Andersen gaa ind paa Skolen med et Papir. Tror du, det kan være den Adresse?«

Pibespidsen faldt Arnold helt ud af Munden.

Hans Ansigt fik et Øjeblik et ganske maabende Udtryk. Han sad længe uden at sige noget.

Men da han kom til Mælet igen, var hans Pande helt op til Haarrødderne gennemfuret af Rynker som en oppløjet Mark.

»Det vil jeg sige dig, Emmy. Dersom Skolelærer Sørensen gør Alvor af den Adresse og sender den ind til Sogneraadet, saa bliver her Krig. Jeg vil ikke have hans væmmelige Spildevand ud i vores Grøft. Gaar han til Sogneraadet, saa appelerer jeg til Sundhedskommissionen. Og jeg skal ligesom sidst skrive et Indlæg, der har Næb og Klør. Det kan du stole paa!«

»Ja, bare du vilde! Uh, jeg kunde unde det fregnede Bæst en ordentlig en paa Kassen. Hør! Har jeg fortalt dig det? Igaar, da jeg var ovre hos Købmanden, hvem staar saa der midt i Butikken — selveste Fru Adolfine. Kosmorama! Du skulde have set hende! En, to, tre vender hun Ryggen til. Jeg lod naturligvis som ingenting og

gik hen og sagde Goddag og hvordan har De det og spurgte til Børnene, — det var en Komedie, kan du tro!«

Ovre fra Spisestuen hørtes Graad og Skænderi. Halvmørket havde gjort Drengene søvnige. Emmy rejste sig for at tænde Lys derinde og samtidig lægge den Lille i Seng.

Da hun kom tilbage, havde Arnold selv tændt Hængelampen og trukket Gardinerne for Vinduet. Han stod og stoppede sin Pibe ved Tobaksbordet men vendte Ansigtet ind imod Stuen.

»Veed du, hvad jeg staar og tænker paa, Emmy? Vi talte forleden om, at der var bleven lidt bepakket inde i Dagligstuen. Hvad vilde du sige til, om vi skubbede Reolen der lidt længere hen mod Døren og saa satte den ovale Piedestal herind i Hjørnet med en Gibsbyste paa. Det vilde live op!«

»Nej, du er umulig, Arnold! Synes du ikke, vi har rumsteret tilstrækkeligt her i Huset de sidste Dage? Lad mig dog nu faa Fred.«

»Naa-naa, du behøver ikke straks at tage paa Vej. Det er jo kun et Forslag.«

»Jamen, det er virkelig bleven en hel Mani hos dig. Jeg tror, du lider af Flyttesyge.«

»Og du er virkelig bleven en rigtig Rugehøne, Emmy. Du kan snart ikke taale, at der flyttes en Stol her i Huset.«

»Nej — hvorfor skal der ogsaa det?«

Arnold lo.

»Kan du huske, da jeg ifjor foreslog at flytte Lysthuset over i Vester for Udsigtens Skyld? Dengang satte du dig ogsaa straks med Hænder og Fødder imod det, — du sagde, at det blæste mere der, hvad jeg benægtede. Indrøm mig nu, at jeg fik Ret.«

Nu var det Emmy, der maatte le. Hun gik hen og lagde Haanden paa hans Skulder.

»Nej, lille, søde, rare Arnold — det kan jeg virkelig ikke indrømme dig. Der var jo ikke til at være hele Sommeren for Træk. Det kan du da ikke have glemt.«

»Jeg har ikke glemt, at du blev ved at paastaa det. Men det er noget ganske andet.«

Hun vendte sig fra ham.

»Aa, det mener du jo ikke selv. Du vil bare ikke tilstaa, at du tog fejl. Det har jeg sagt dig mange Gange.«

»Hør, Emmy, dersom du bliver ved med den dumme Paastand, tager jeg en Dag hele Lysthuset ned. Jeg er snart ked af at høre de Historier. Saa kan du og Børnene have det saa godt!«

Han tog en Avis og satte sig ved Bordet med Ryggen til hende. Hun havde givet sig til at støve af og begyndte at smaanynne, saadan som hun gerne gjorde det, naar hun var bleven stødt og det lumrede op til et Uvejr.

Da afledes Stemningens Spænding ved Lyden af en Kane, der standsede udenfor Huset.

»Der er nok Bud efter dig,« sagde Emmy. Og hun tilføjede forsonligt: »I det Vejr!«

Arnold havde løftet Hovedet.

»Det maa jo være Præstens! Hørte du ikke? Det er Heste med Klokker.«

Der gik et Par Minutter. Saa klemte Lillepigen sig paa Hosesokker ind ad Døren fra Forstuen og var saa betaget, at hun endogsaa havde glemt at sætte Lygten fra sig. Hæsblæsende fortalte hun, at der var en fremmed Herre derude, som spurgte, om der var nogen hjemme.

»Sagde han ikke sit Navn?«

Næ, han havde bare spurgt efter Herren og Fruen.

»Aa, det er naturligvis Præstens Svoger, — Landinspektøren.«

Aa nej! Det var et helt fremmed Menneske. Og en gruelig fin Herre var det vistnok. Hun troede nok, det var den nye Bisp, der havde været der til Visitats sidste Sommer.

»Aa — sikke Snak!« sagde Arnold, men saae dog med Bekymring ned ad sig.

Ogsaa Emmy fik Uro paa sig ved Tanken om sin Dragt, der ikke var beregnet paa at ses af Fremmede.

»Du maa blive og tage imod,« sagde hun og forsvandt skyndsomst gennem Døren til Dagligstuen.

Arnold satte Piben bort og samlede Slobrokken omkring sig for saa godt som muligt at skjule Manglerne ved sin Paaklædning. Gennem den halvaabne Dør saae han ude paa Forstuevæggen Skyggen af en svær Mand, der med Pigens Hjælp trak et Par store Pelsstøvler af Fødderne og bagefter fik en Kavaj smøget af sig.

Lidt efter viste Personen selv sig i Døren.

II

Det var en middelstor Mand paa et halvhundrede Aar med en Krans af graabrune Krøller omkring en høj Skaldepande. En overordenlig velklædt Mand i lang, sort Selskabsfrakke med store Silkeopslag. En Mand, der trods sit ualmindelige Omfang slet ikke gjorde noget latterligt eller frastødende Indtryk. En Mand med Holdning. I Grunden en ganske smuk Mand, frisk og rødmusset, med et Par livfulde, lysebrune Øjne og en ungdommelig Mund fuld af store, hvide Tænder.

»Det er Doktor Højer, jeg har den Ære at hilse paa?« spurgte han, da Arnold var gaaet ham imøde.

»Ja. Værsgo' — maa jeg bede Dem tage Plads.«

De satte sig paa hver sin Side af Bordet under Hængelampen, og nu, da Arnold saae ham i fuld Belysning, fik han et endnu yngre Indtryk af ham. Han anslog ham — trods Tykkelsen — til højst at være et Par og Fyrre. Ligheden med den nye Bisp kunde han akkurat skimte. Men ellers var der ikke det mindste hos Manden, der mindede om Gejstlighed. Dersom han ikke havde baaret et lille, studset Overskæg og en tilsvarende Fip paa Underlæben, og dersom ikke hans Paaklædning og hele Optræden saa fuldkommen havde været en Gentlemans, vilde han have antaget ham for Skuespiller ved et eller andet omrejsende Selskab.

»De kommer fra Jerrild,« sagde han, idet han undrede sig over, at den anden endnu ikke havde forestillet sig.

Udtrykket i den Fremmedes Ansigt mørknedes flygtigt af en Studsen. Han syntes at ville skjule en ubehagelig Overraskelse.

I det næste Øjeblik smilte han igen med alle sine hvide Tænder.

»De sætter mig virkelig i Forbavselse, Hr. Doktor! Jeg begriber ikke, hvordan De kan vide —. Jeg maa jo næsten tro Dem i Besiddelse af hint magiske Spejl, som Eventyrene fortæller om.«

»Aa nej, Forklaringen er saamænd ganske simpel. Pastor Jørgensen er den eneste her paa Egnen, der kører med Klokker. Bønderne har allesammen Bjælder.«

»Aa — saaledes!«

Den Fremmede saae ligesom forlegent til Siden og tav et Øjeblik.

»Ja, saa kan jeg altsaa lige saa godt straks gaa til Bekendelse. Men allerførst maa De tillade mig at fremkomme med en Anmodning, som rimeligvis vil synes Dem meget besynderlig. Jeg vil nemlig gerne bede om, Hr. Doktor, at De vil fritage mig for en Præsentation af mit statsborgerlige Menneske og give mig Lov til at træde

frem for Dem som en slet og ret, navnløs Vejfarende. Ja, jeg ser, De studser. De tænker maaske endogsaa, at det er en gal Mand, De har for Dem. Men jeg forsikrer Dem, jeg har virkelig ganske fornuftige Grunde for min Anmodning.«

»Det tvivler jeg ikke om,« erklærede Arnold med et kejtet Smil. Selskabslivets Kunstsprog var bleven ham fremmed. Han var ikke sikker paa, om Mandens Ord skulde tages bogstavelig eller maaske var en elegant Talemaade.

»De vil vistnok forstaa, Hr. Doktor, at naar jeg skal forsøge paa at undskylde — eller i det mindste at forklare — min dumdristige Nærværelse her — min uforskammede Paatrængenhed, som De rimeligvis i Deres stille Sind tænker —.«

»Paa ingen Maade!« mumlede Arnold mere og mere usikker.

»Ja ja! Kort og godt: Pastor Petersen i Jerrild er min gamle Barndomsven —.«

»Petersen?« sagde Arnold. »Der er ingen Pastor Petersen i Jerrild.«

»Hvad behager? Naa ja — det er sandt! — det kan De ikke vide. Men i Grunden hedder han Petersen.«

»Hedder Pastor Jørgensen Petersen?«

Den Fremmede lo højt.

»Ja, det vil sige, saadan har alle vi, hans gamle Ungdomskammerater, altid kaldt ham. Det kom sig af, at han engang — halvt for Spøg forresten — beklagede sig over sit ordinære Navn. Vi fandt saa paa, at vi for Fremtiden vilde kalde ham Petersen. Og vi var saa glade for den Vittighed, at vi ikke har kunnet glemme den siden. — Nu har jeg ikke set min kære Barndomsven i mange Aar, og det har længe været mit Ønske en Dag at overraske ham i hans Præstegaardsidyl. Men jeg har ikke været heldig med Valget af Dagen. Da jeg i Eftermiddags kom hertil, var Familjen lige

taget bort, og man ventede dem ikke hjem før engang i Nat.«

»Aa — nu forstaar jeg!« sagde Arnold.

»Ja, Hr. Doktor, jeg vil ærlig bekende, at jeg hører til de selskabelige Naturer. Udsigten til at skulle tilbringe en langsommelig Vinteraften muttersene i en Række fremmede Stuer bragte mig til Fortvivlelse. Saa var det, jeg kom paa den forvovne . . . nej forvorpne Ide at søge ud i Egnen og anraabe den menneskelige Barmhjertighed. Jeg forhørte mig hos Tjenestefolkene og fik at vide, at der en Mils Vej borte boede en elskværdig og gæstfri Lægefamilje, — ja, og her sidder jeg nu og er ganske skamfuld over min uhørte Dristighed.«

»Det er der saamænd ikke mindste Grund til. Der er ikke nogetsomhelst at gøre Undskyldning for.«

Den Fremmede bøjede sig for ham med et hjerteligt Udtryk af Taknemlighed.

»Jeg tør virkelig haabe paa, at De vil

tillade mig at besvære Dem nogle Timer med min Nærværelse. Saasnart Maanen kommer op, har Kusken Ordre til at spænde for og befordre mig tilbage.«

»De er meget velkommen. Det skulde glæde mig, om vort Hjem kunde give Dem en Smule Erstatning for Savnet af Deres Venner.«

»Aa, det er jeg allerede ganske sikker paa! Men nu vil De rimeligvis sige, at alt dette endnu ikke forklarer, at jeg saa gerne vil have Lov til at være inkognito hos Dem. De maa ogsaa gerne kalde det et Lune af mig, et barnagtigt Indfald, en fiks Ide. Og dog, kære Hr. Doktor, De vil vistnok kunne forstaa, at jeg — virkelig alvorlig trykket, som jeg er, af min utilgivelige Paatrængenhed — vil føle mig langt friere overfor Dem i Forklædning.«

Arnold fandt dog Indfaldet lovlig ekstravagant men vidste ikke noget at sige. Den anden tog hans Tavshed for Samtykke, og

idet han — nu helt frejdig — lagde sit svære Legeme tilbage i Stolen, vedblev han:

»Vil De ogsaa sige mig, kære Doktor — hvad Glæde kunde De i Grunden have af, om jeg præsenterede mig som Grosserer Snydenstrup fra Aarhus eller Bygmester Falittenberg fra København? Jeg er overhovedet af den Mening, at jo mere det personlige holdes udenfor en Samtale, des friere og mere underholdende bliver den. Al Forudviden afpæler straks en mere eller mindre snever Forestillingskres, der øver den samme Virkning paa Tanken som hin berømte Kridtcirkel paa en Høne. Giver De mig ikke Ret? Desuden — det er jo Fastelavn. Vi har ligefrem en Slags Forpligtelse til at optræde under Maske. Hverdagens strenge Love er suspenderet for en liden lykkelig Stund. Er det ikke rigtigt?«

»Naturligvis,« sagde Arnold med sit forlegne Smil — »naar det er Deres Ønske. Men noget maa vi dog kalde Dem. Vi

kan dog ikke helt undvære et Navn eller i det mindste en Titel.«

»Nu, kald mig saa . . . ja, f. Eks. . . . kald mig Prins Karneval!«

De gav sig begge to til at le, Arnold halvt mod sin Vilje. Han følte sig igen paa ubehagelig Maade usikker overfor Manden og samtidig trykket af hans selskabelige Overlegenhed.

Han havde desuden med nogen Uro hørt Emmy pusle inde i Dagligstuen, hvortil Døren stod paaklem. Hun havde tændt Lampen derinde, slaaet Klaveret op og rullet Stole paa Plads. Nu viste hun sig pludselig i Døren i sin brune Søndagskjole med Brystsløjfen.

Han kunde straks se paa hende, at hun havde hørt noget af deres Samtale. Skønt den Fremmede bukkede for hende med den største Artighed og i det hele røbede den behageligste Overraskelse, blev hun staaende i Døren og besvarede hans Hilsen

med en yderst knapt tilmaalt Hovedbøjning. Samtidig sendte hun ham selv et Blik fra Øjenkrogen, der sagde saa meget som: Du skulde ikke have taget imod ham. Vis ham dog bort!

Han havde i Virkeligheden mest Lyst til at følge hendes Anvisning. Men det var saa sin egen Sag at kaste en god Ven af Pastor Jørgensen paa Døren, især da der jo ellers ikke var noget at udsætte paa Mandens Opførsel. Og — som han havde sagt — det var jo Fastelavn.

Han vidste derfor ikke andet at gøre end at gaa ind paa hans Spøg. Efter fattig Evne forsøgte han sig i det humoristiske og sagde:

»Maa jeg forestille dig en celeber Gæst: Hans kongelige Højhed Prins Karneval!«

Emmy saae fra den ene til den anden og lagde ikke Skjul paa, at hun følte sig krænket. Hun havde virkelig hørt det meste af, hvad den Fremmede havde sagt

til Arnold; og af Lillepigen havde hun desuden faaet at vide, at han medførte to store Haandkufferter, som han uden videre havde bedt hende om at sætte ind i Gæstekammeret. Aldrig havde hun kendt Mage til Frækhed!

Den Fremmede traadte frimodigt hen til hende og gentog med mange veltalende Haandbevægelser sine Undskyldninger og Forklaringer. Hun saae mistroisk paa ham og svarede ham ikke; men han syntes slet ikke at mærke nogen Misstemning. Da Emmy efter nogle Øjeblikkes Forløb tavs (og med et nyt Sideblik til Arnold) trak sig tilbage til Dagligstuen, tog han endog dette som en stiltiende Opfordring til at forlægge Opholdssted og gjorde hende kavallermæssigt Følgeskab, idet han udbredte sig i Lovtaler om Værelsernes Hygge og hele Husets Indretning.

Arnold fulgte slukøret. Ogsaa han fandt nu, at Spøgen havde varet længe nok. Men

Manden gik smilende omkring og tænkte øjensynligt ikke længer det mindste paa at gøre sin Skyldighed.

Nu standsede han henne ved Klaveret. Han havde faaet Øje paa et gammelt Familjeportræt, der hang paa Væggen ovenover. Han talte om dets vel afstemte Farver, spurgte om, hvem det forestillede, gættede paa Malerens Navn og fandt næsten straks det rigtige, skønt Billedet langt fra skyldtes nogen Mester.

Skulde han være Kunstner? — tænkte Arnold overrasket og saae hen paa Emmy, der med demonstrativ Fynd havde plantet sig i Sofahjørnet med en Strikkestrømpe.

Den Fremmede vilde til at gaa videre, da pludselig selve Klaveret fangede hans Opmærksomhed.

»Aa — et gammelt Marschall-Instrument!« udbrød han henrykt. »Nej, det var virkelig morsomt! Jeg lærte i min Barndom at spille de første, femtonige Øvelser paa et

saadant Instrument, og jeg har siden elsket de Klange! Tillader De, jeg prøver det?«

Uden at bie paa Tilladelsen tog han Plads paa Taburetten, der gav sig ynkelig under Vægten af hans to-tre Hundrede Pund.

Emmy og Arnold saae hjælpeløse paa hinanden. Navnlig var Emmys store Ugleøjne fulde af Anraabelse. Hvad skulde de dog stille op med dette gale Menneske?

»Fruen spiller naturligvis?«

»Min Hustru har maattet lægge Musikken paa Hylden,« svarede Arnold for hende. »En Husmoder har jo sjelden Tid tilovers.«

»Det er virkelig Skade. For Instrumentet er godt. Det trænger blot til at bruges.«

Han havde ladet Fingrene løbe et Par Gange over Tangenterne og begyndte nu at spille. Det var Schuberts spøgefulde Menuet, som Emmy kendte Tone for Tone, idet hun selv engang havde indøvet den med sin Musiklærer. Hun bedømte af den Grund

hans Spil rent fagmæssigt og blev overvældet af hans mesterlige Teknik og Foredragets Bravur.

Hvad hun tænkte, slap hende uforvarende ud af Munden i samme Øjeblik, han sluttede:

»De er Musiker ... Komponist maaske?«

Han rejste sig smilende op og bukkede med Haanden paa Hjertet:

»Naadige Frue! Jeg beder ydmygst, at De vil tro mig paa mit Ord. Jeg er virkelig den, jeg udgiver mig for. Ikke sandt — saa kender De min berømmelige Familje? Min Bedstefader er den ærværdige Hr. Uglspil. Min Fader hed Hans Kvast. Og Harlekin er min Fætter. Min Hjemstavn er Slaraffenland, og jeg er Rejsende i de renommerede stegte Duer, der af sig selv flyver ind i Munden paa enhver, som bare vil gabe tilstrækkelig højt!«

Arnold faldt igen ind med sin korte og anstrengte Latter. Emmy derimod lod stadig

ganske uimodtagelig for hans Morsomheder. Hun fortrød, at hun overhovedet havde talt til ham. Ikke med den mindste Trækning røbede hendes krænkede Husfruemine, at hun alligevel fandt ham ganske underholdende.

Under hans Spil havde Drengene nysgerrigt kigget ind fra Spisestuen, og Lillepigen havde tilsidst faaet et Vink om at bringe dem bort og lægge dem i Seng. Nu aabnedes Døren atter sagte paaklem; men der viste sig dennegang ingen.

»Kendte De det, jeg spillede, Frue?« spurgte den Fremmede.

»Ja. Det var Schuberts Menuet,« svarede hun i ligegyldig Tone. Hun kunde ikke dy sig for at vise, at hun vidste Besked, men ærgrede sig samtidig over, at hun igen indlod sig med ham.

»Sætter De megen Pris paa Schubert?« spurgte Arnold og nærmede sig. Han var ganske uden Musikforstand men havde en

Svaghed for i alle Forhold at ville optræde som den kyndige.

»Ja, jeg holder meget af Schubert. Han har et saa hjertens godt Humør. Men min Yndlingskomponist for Tiden er Petschoff. Den geniale unge Russer. De kender ham, ikke sandt?«

Emmy havde aldrig hørt det Navn og tav derfor. Arnold derimod sagde:

»Hvad for en af hans Kompositioner sætter De højst?«

Den Fremmede betænkte sig et Øjeblik og saae lidt underfundig ud. Saa udbrød han med oprakte Hænder:

»Dødedansen! Jeg kan aldrig høre de vidunderlige Indledningstakter uden at faa Flyvekrampe. Jeg tænker mig, at saadan omtrent maa den store Revelje lyde, der paa den yderste Dag skal vække alle os Syvsovere op af Gravene. Det er en Rejse lige lukt op i den ottende Himmel!«

Spisestuedøren aabnedes endelig helt. Det

var den halvgamle Kokkepige, der havde staaet paa Lur. Under Skin af at ville hente Besked om Aftensmaden plumpede hun ind for at tage den Fremmede nærmere i Øjesyn og i det hele komme paa det rene med, hvad det var for noget sært noget, der gik for sig derinde.

Fra sin Sofakrog vinkede Emmy hende lidt utaalmodigt bort.

Men Pigen lod sig ikke afvise. Hun blev staaende ved Døren med de store, gule Øjeæbler stift og mistænksomt rettet paa den fremmede Mand.

»Ane kan godt gaa,« maatte Emmy tilsidst sige. »Jeg skal komme ud og give Dem Besked.«

Saa tøflede hun surmulende af.

»Har De ikke Lyst til at spille lidt af den *Danse macabre*?« spurgte Arnold.

»Aa, jeg er jo kun en elendig Amatør! Men dersom De vil tage til Takke —.«

Han satte sig igen paa Taburetten, gjorde

forsøgsvis et Tilløb med en Række Akkorder, men standsede saa, rystede paa Hovedet og rejste sig. Idet han blev staaende med en Haand paa Klaveret, kastede han et uroligt og ligesom forlegent Blik omkring i Stuen.

»Ja, nu synes De vist igen, at jeg er en underlig Patron. Men jeg har en Bøn til Dem. Vil De ikke nok give mig Tilladelse til at tænde Lysene i Kronen der? Dem allesammen! Og saa maa jeg indtrængende bede om Lov til at klæde mig om, — jeg var før saa fri at lade mine Rejsesager bringe ind i Deres Gæsteværelse. Jeg skal sige Dem, jeg er — som sagt — kun Amatør, og det er mig ganske umuligt at komme i den rette Musikstemning, uden at jeg er i *dress.*«

Det gav formelig et Ryk baade i Emmy og Arnold. De saae uvilkaarligt igen til hinanden. Nu var de ikke længer i Tvivl om, at Manden havde en Skrue løs.

Han gik frem over Gulvet og begyndte roligt at forklare sig. Det var gaaet ham med Petschoffs Musik — sagde han — omtrent paa samme Maade, som det gik en af hans Venner med Shakespeares Digtning, hvilken han længe ikke havde kunnet afvinde mindste Interesse, i hvert Fald ikke uden han saae den opført paa Teatret. Denne Ven fik engang det Raad, at han en Aften skulde klæde sig i Galla og smykke sine Stuer med Blomster og Lys, som om han ventede højfornemme Gæster, for saa i Timerne omkring Midnat at sætte sig til at læse »Som Jer behager«. Han fulgte Raadet og havde siden tilstaaet, at ikke alene Shakespeares men overhovedet Poesiens Verden den Nat havde opladt sig for ham i al sin Herlighed.

»Og saadan gaar det vistnok de fleste af os stakkels dødelige med Kunstens Gaver. Og maaske med Livet i det hele taget. Uden man selv har noget af Djævelen i Kroppen,

forstaar man ingenting af et Genis Værk. Heller ikke af Vorherres. Det har jeg — som sagt — ganske i Særdeleshed maattet erkende overfor Petschoffs Musik.«

Han havde gaaet hænderglattende frem og tilbage paa Gulvtæppet og set op i Luften, mens han talte. Nu standsede han foran Emmy og sagde, idet han lagde Hovedet bønfaldende paa Siden:

»Vilde De tage mig det meget ilde op, Frue, i Fald jeg mindede Dem om den allerkæreste middelhavsblaa eller himalajafarvede Silkekjole, som De sikkert har hængende et eller andet Sted i et Klædeskabs Gravmulm, hvor den kun er til Glæde for Møl og andre Mørkets Kreaturer? Og De, højtærede Hr. Doktor, vilde De have meget imod at klæde Dem i Kjole og hvidt ved denne lille petschoffske Opstandelsesfest? Vil De i det hele taget tillade mig i al Sømmelighed at vende en Smule op og ned paa Huset her iaften? Det er jo Faste-

lavn! Og jeg har sagt Dem, hvem jeg er. Altsaa bør De ikke fortørnes paa mig.«

Hans klare, lysebrune Gedebukkeøjne løb frem og tilbage mellem dem med et frittende og æggende Blik. Da ingen af dem svarede noget, anbefalede han sig, idet han — ærbødigt bukkende — udtalte Haabet om, at han maatte vise sig i Besiddelse af lidt af den Overtalelsesgave, man havde tillagt en vis Mand, om hvem det hed, at havde man først rakt ham en Lillefinger, o. s. v.

Endnu i Døren bøjede han sig to Gange og sagde smilende:

»Paa Gensyn!«

Ikke saa saare var han borte, før Emmy fløj op af Sofaen, kastede Strikketøjet fra sig og foer hen til sin Mand.

»Det er rædsomt! Hvad skal vi gøre? Han er jo ganske forrykt!«

»Ja, helt vel bevaret er han aabenbart ikke.«

»Hvem tror du, han kan være?«

»Jeg veed skam ikke. Men jeg kan huske, at Pastor Jørgensen engang talte om en af sine Venner — en Godsejer, tror jeg — som paa en Studenterskovtur faldt ned af Vognen og siden blev noget underlig.«

»Du skulde ikke have taget imod ham. Det var ikke rigtigt.«

Hun sagde dette med et Ansigtsudtryk, som fik ham til at smile, fordi det paa en rørende Maade mindede ham om hendes nervøse Pigedage, da hun lod sig skræmme af alting og straks tyede til hans Beskyttelse.

»Jeg tror, han har gjort dig rigtig bange,« sagde han og lagde Armen omkring hende. »Dit Hjerte banker formelig.«

»Jamen — vil du sige mig — hvad skal vi gøre?«

»Aa, vi skal behandle ham med al mulig Venlighed. Vi skal frem for alt ikke give Præstens nogen Grund til at klage over, at

deres Gæst ikke blev ordenlig modtaget. Gaa du nu ud og giv Besked i Køkkenet. Vi faar jo ovenikøbet her en passende Anvendelse for al vor gode Mad. Lad os bare sætte baade Rødvin og Sherry paa Bordet, siden vi nu engang har det i Huset.«

»Jamen, du mener jo dog selv, at Manden er gal.«

»Naa — gal; det er nu saa voldsomt sagt. Han har maaske en Ligtorn paa Hjernen; det er da endelig det hele. Forresten gør han jo et meget sympatisk Indtryk, synes jeg. Og han er ganske underholdende. Og nu vil han jo spille for os. Hvad var det, den Russer hed?«

Emmy svarede adspredt. Hendes Haand laa stadig om hans Nakke, og hun trykkede som i Angst sit bløde Legeme tæt ind til ham.

Arnold vedblev at berolige:

»Han spiller jo smukt. Det var virkelig en forbavsende Færdighed. Og det kan jo

blive ganske morsomt at faa en lille Musikfest. Vi har i den Henseende haft det lidt tørt i de senere Aar.«

Emmy havde faaet fat i hans øverste Vesteknap, der saaes over den tilbundne Slobrok.

»Men du kan da ikke mene, Arnold — — Du vil da ikke for Alvor have, at jeg — som han sagde — skal tage min lyserøde Silkekjole paa?«

Arnold kom til at le.

»Nej, det vil jeg virkelig ikke! . . . Skønt, du! Hvorfor i Grunden ikke? Jeg kunde godt have Lyst til engang igen at se dig i din Stads. Du har ikke haft den paa siden din Onkels store Selskab — kan du huske? Og Herregud, det er jo Fastelavn! — Ja, du ser paa mig. Men jeg mener det for Alvor!«

»Aa, det kan du ikke gøre, Arnold! Det vilde jo være sindssvagt . . . aldeles vanvittigt!«

Hun ruskede ham forsvarligt i Vesteknappen og blev mere og mere rød.

Men nu blev han netop opsat paa at faa lavet Fest. Han slog ogsaa den anden Arm omkring hende og vilde tiltvinge sig et Kys.

»Jeg siger dig, det er mit Alvor! Jeg faar virkelig Lyst til engang at slaa Gækken løs. Hører du, Emmy! Jeg vil se dig i din Silkekjole. Jeg vil se dig i al din Herlighed!«

»Nej, nej — det nytter ikke, Arnold! Det gaar ikke an. Husk paa, jeg er en gammel Kone! — Hvad vil ogsaa Pigerne sige?«

»Pigerne?«

»Ja. Imorgen vilde hele Byen snakke om det.«

Denne Forudsigelse afsvalede ham et Øjeblik. Han saae i Aanden Skolelærer Sørensen stolpre omkring og kolportere Nyheden med sit skæve, skadefro Smil. Men

dette Syn hidsede ham paa den anden Side ogsaa yderligere op.

»Lad Folk snakke! Hvad kommer det os ved? Det er jo forresten en god gammel hævdvunden Bondeskik at have lidt Løjer i Fastelavnen. — Kom! Nu gaar vi begge to ind og trækker i Stadsen.«

»Nej, Arnold. Jeg gør det ikke. Kjolen passer mig naturligvis heller ikke længer.«

»Hvad saa? Vi skal jo ikke til Grossererbal.«

»Og saa er den jo nedringet.«

»Ja, hvad gør det? Du er jo netop allerdejligst i det hvide Silkekostyme, Vorherre selv har syet til dig. — Av!«

Hun havde givet ham et Dask paa Øret.

»Vil Mosjø nu være artig!«

Han lo og slog overgivent begge Armene omkring hendes Ben for at bære hende bort.

»Det er jo vanvittigt! Arnold! ... Arnold!«

blev hun ved at smaaskrige, mens hun sprællende — dog uden alvorlig Modstand — lod sig føre hen imod Sovekammerdøren. »Er I da lige gale begge to?«

Pludselig slap han hende, og de foer fra hinanden. Spisestuedøren havde knirket. Det var den gamle Ane, der igen jumpede ind paa sine Klude-Sutter for at spørge om Aftensmaden. Hun havde aabenbart hørt noget, for hun blev staaende ved Døren og maabede helt betuttet med sin grimme Hængemund.

Arnold blev rasende og foer imod hende for at skælde ud. Men Emmy, som øjeblikkelig var bleven fuldkommen rolig, lagde sig imellem og gav Pigen Besked med sin sædvanlige Bestemthed og husmoderlige Omtanke. De sprængte Ænder — sagde hun — skulde sættes kolde ind paa Bordet sammen med Salaterne, og der skulde piskes Flødeskum til Svedsketærten. Smørret skulde sættes op i Kugler, og Osten

skæres i Terninger og lægges i en ombøjet Serviet —

»For vi holder Fest iaften!« indskød Arnold med opdreven Livlighed. »Har De glemt, Ane, at det er Fastelavn?«

III

Hin stjernestore Efteraarsnat for halvsyvende Aar siden, da Arnold og Emmy som nygifte kom til Sønderbøl med Deligencen, og deres store Bagage i al Hast maatte aflæsses paa Landevejen foran Huset, var der i Dyngen af Kufferter og Pakkenelliker en splinterny Rejsekurv, som Emmy vaagede over med særlig Bekymring og straks fik bragt i Sikkerhed inden Døre.

Det var ogsaa den, hun allerførst aabnede den næste Dag, da hun begyndte at pakke ud og gemme hen i sit nye Hjem. Den indeholdt hendes Jomfrustands Helligdomme, først og fremmest alle Bryllupserindringerne: Brudekjolen, Sløret og Myrtekransen, desuden den Buket, Arnold havde sendt hende før Vielsen, Middagskortet og de trykte Sange, endvidere

alle Arnolds Breve og Smaaforæringer fra Forlovelsestiden, endelig det værdifuldeste af hendes personlige Udstyr, deriblandt en rosa Silkekjole med hvid Kniplingsbesætning, som hun havde haft paa til et Familjeselskab Dagen før Bryllupet.

I det første Aarstid havde hun ofte tyet til disse Klenodier i de lange, tomme og ensomme Timer, naar Arnold var borte. Hun sad da paa Kanten af den udtrukne Skuffe og lod Bryllupsforberedelsernes festlige Sindsbevægelser drage som i Drømme gennem hendes Sind. Eller hun prøvede sine smukke Kjoler foran Spejlet, satte Haaret op med Smykker og Blomster, — teede sig i det hele paa en Maade, som hun siden ofte havde let af og fundet forskruet. Som hun plejede at sige: hun havde Gudskelov faaet andet at tænke paa og andet at bruge sine Gemmer til. Hun kunde endnu huske, ja næsten fornemme, hvordan hendes Tanker i Løbet af det første Svangerskab

langsomt vendte sig fra det svundne imod det kommende. Aar for Aar maatte nye Skuffer ryddes i Kommoder og Skabe for at skaffe Plads til Børnetøjet.

Da hun nu skulde have fat i Silkekjolen, maatte hun derfor søge den i en gammel Papæske, der stod ovenover Klædeskabet; og da hun fik den at se, opgav hun straks at tage den paa og erklærede pludselig meget bestemt, at hun ikke vilde være med til de Narrestreger.

Hos Arnold var Modet i Virkeligheden ogsaa i stærk Fordampning. Blot det at komme af Slobrokken og skulle finde Selskabstøjet frem, gjorde ham nøgtern. Men nu vilde det være for flovt at opgive Spasen. For at opildne sig selv gav han sig da til at skamme Emmy ud. Nu maatte hun ikke skabe sig! Om ogsaa Kjolen var lidt krøllet og maaske lidt gammeldags i Faconen, — hvad gjorde saa det? Det hele var jo bare en Karnevalsspøg.

Men Emmy vilde ikke høre noget. Hun anbragte sig forstemt paa Sengekanten og nægtede endogsaa at hjælpe ham med at finde hans hvide Slips.

Ude i Køkkenet forefaldt der paa samme Tid et bevæget Optrin.

Den gamle Pige tussede om paa sine Kludetøfler og gav ondt af sig, saadan som hun plejede, saasnart alt ikke gik efter hendes eget, tykke Hoved. Hun kom just op fra Kælderen med de kolde Ænder paa et Fad og gav Lillepigen Ordre til at sætte en Kasserolle over, da den Fremmede pludselig aabenbarede sig i Døren i fuld Puds med en Rose i Knaphullet.

Hun sank i det ene Knæ og gav et Støn fra sig. Det var lige ved, at hun havde sluppet Fadet. Hun kunde ikke være bleven mere ophidset, om det havde været den Slemme selv, der var kommen bag paa hende.

Han blev staaende i Døren og nikkede venligt til hende.

»Lad Dem ikke forstyrre! Jeg vilde blot sige . . . Jeg ser, at De har begyndt at dække Bordet inde i Spisestuen. Men der er temmelig koldt derinde og i det hele ikke rigtig hyggeligt. Jeg vil foreslaa, at De dækker i Dagligstuen. De kan saa bruge Spisestuen til Anretterværelse.«

Ane satte Fadet fra sig paa Køkkenbordet med en Kraft, saa det nyste i det.

»Jæ ta'er it mod Ordre af andre end Herren og Fruen, — det vil jæ la' ham vide.«

Han saae et Øjeblik fast paa hende.

»Her er naturligvis ikke Tale om Ordre,« sagde han derpaa i uforandret venlig Tone. »Det er kun en Henstilling. Men jeg er forøvrig ganske sikker paa, at Deres Frue vil billige den. Vær altsaa af den Godhed at gøre, som jeg her siger. Og skulde De tilfældigvis have Adgang til et eller andet Stykke gammelt Sølv eller noget smukt Porcellæn — en Vase eller lignende — vil De saa sætte det frem.«

»Jæ veed it, hvad det er, her gaar for sig,« sagde Pigen grædefærdig af Arrigskab og opvældende Angst. — »Væs'go'! Jæ vil it ha' me'et aa bestil'!«

Hun rev Forklædet af sig og kastede det hen paa Køkkenstolen, jumpede saa ind i Pigekammeret og huggede Døren i efter sig.

Den Fremmede trak paa Skuldren.

Derpaa vinkede han ad Lillepigen, der havde holdt sig skjult i Krogen henne ved Komfuret. Det var et Barn paa femten Aar, en lille rødkindet Hvidfødning med et Par store, luftblaa, enfoldigt glade Øjne.

»Kom her hen, lille Ven!« sagde han indsmigrende.

Hun adlød som en Hypnotiseret. Frimodigt stillede hun sig op foran ham med Hagen i Vejret og nedhængende Arme ligesom et Skolebarn foran sin Lærer.

»Følg med mig ind. Vi to skal hjælpes ad med at dække Bordet. Men det skal

gaa ganske stille af. Ingen Støj! — Lad mig se, hvad har du paa Benene?«

Hun strakte som paa Kommando sin højre Fod frem og viste, at hun gik paa Strømpesokker.

»Det gaar an! Men heller ingen Snakken! Husk det! Det skal være en Overraskelse, forstaar du nok. — Vent lidt! Hvad hedder du?«

»Abelone.«

Han klappede hende paa Kinden.

»Det er et godt Navn. Et festligt Navn. Men hør nu, min lille Ven! Du har vel nok en anden Kjole at tage paa, end den gamle Gulvklud der? En sort Kjole, ikke sandt? Og et rent, hvidt Forklæde? — Godt! Følg saa med!«

Inde i Dagligstuen havde han allerede i Tysthed gjort de første Forberedelser. Han havde flyttet de trivielle Geledder af Potteplanter bort fra Vindueskarmene og skønsomt anbragt dem som Udsmykning rundt

om i Værelset. Det runde Bord var rullet bort fra Sofaen og stillet midt paa Gulvet under Loftskronen, og her fik nu Abelone Ordre til at dække.

Det gik i Begyndelsen rent fortvivlende. Hun var lydig som en Avtomat, men rigtignok som en, der er forkert indstillet. Bestandig misforstod hun hans Ordre, fordi han, da Sovekammeret laa lige ved, ikke turde tale men maatte nøjes med Tegn og Fagter. Da hun engang fik Besked om at skaffe Vinglas, foer hun nok saa adræt ud i Køkkenet men vendte tilbage med Støvekosten; og da han vilde have en Blomsterskaal, kom hun trækkende med en Vandspand.

Pludselig hørtes en Dør gaa. Der lød hastige Skridt udenfor paa Sovekammergangen. Han blev staaende forskrækket med stive Øren. Men Skridtene fløj forbi og forsvandt.

Det var Arnold, der gik derude i Skjorte-

ærmer og med et Lys i Haanden. Han var paa Vej op til Loftet, hvor hans Livkjole hang et Sted i et af Pulterkamrene. Han gik og nynnede men var i Virkeligheden i skrækkeligt Humør. Inderst inde havde han en ubehagelig Fornemmelse af Flovhed og ønskede den fremmede Snyltegæst og hans Karnevalsløjer Fanden i Vold.

Deroppe i Mørket og Ensomheden paa Loftet gik han saa endelig i sig selv. Med en lykkelig Følelse af at frigøres for en uhyggelig Tvangstanke indsaae han, at Emmy havde Ret, at han stod paa Nippet til at gøre sig uhjælpelig til Nar.

Han lod Livkjolen hænge og gik rolig og beslutsom ned igen.

Men Skæbnespillets Gang var han ikke længer Mand for at standse. Da han kom tilbage til Sovekammeret, modtoges han her af et uventet Syn, der tændte hans Sind i lys Lue.

Emmy havde i Længden alligevel ikke

kunnet modstaa den lyserøde Silkes Fortryllelse. Under hans Fraværelse havde hun forsøgsvis taget Kjolen paa, og hun stod nu foran Spejlet og strakte sig paa Taaspidsen for at blive tynd om Livet, saa hun kunde faa Bæltet hægtet.

»Nej dog!« — Han strakte uvilkaarlig begge Armene i Vejret. — »Emmy! Du er jo storartet!«

Hun kunde næsten ikke faa hægtet for Nervøsitet. Hendes Kinder blussede vildt. Hun havde staaet i Angst for, at han skulde finde hende latterlig og give sig til at le. Hendes Hjerte var formelig kommen til at banke, da hun hørte ham komme tilbage gennem Gangen.

»Synes du, at den endnu klæder mig?«

»Glimrende, kære! Aldeles storartet! Og den passer dig jo rigtig godt. Tænk, at du ikke har forandret dig mere!«

»Synes du ogsaa, jeg skal tage dette her paa?«

Hun tog af en rød Æske to Egeblade af Sølv med smaa Dugdraaber af Diamanter. De dannede tilsammen et Diadem.

Arnold stillede sig bagved hende og saae over hendes Hoved ind i Spejlet, mens hun fæstede Smykket i Haaret.

»Kan du huske det?« spurgte hun.

»Om jeg kan! . . . Tænk, hvor det er længe siden!«

»Synes du, jeg kan have det paa?«

»Ypperligt! Aldeles glimrende! Du bliver jo til en hel Eventyrprinsesse! Jeg siger dig, Emmy, du har aldrig været dejligere!«

Hun rødmede igen. Og i et pludseligt Udbrud af bakkantisk Lykkefølelse bøjede hun sig bagover, lagde begge Hænder om hans Hoved og trykkede hans Mund ned mod sin.

»Engang til!« sagde hun leende.

Og hun kyssede igen, saa Vejret næsten forgik ham.

I det samme rørte en Haand Klaveret inde i Dagligstuen.

De slap hinanden i Forskrækkelse. De havde begge to været lige ved at glemme deres sælsomme Gæst.

»Det er jo rædsomt,« sagde Emmy. »Han er allerede derinde!«

»Aa hvad! Nu underholder han sig jo med at spille!« trøstede Arnold.

Til Tonerne af en pragtfuld, festmarschlignende Musik fuldførte de deres Omklædning. Men Arnold maatte jo endnu engang op paa Loftet. Og desuden maatte han stadig give Emmy en Haandsrækning, ja endog engang træde til med Naal og Traad for at faa Kjolen til at sidde. Og alt dette sinkede saa meget des mere, som saadan noget straks blev Anledning til fornyede Udvekslinger af Kys og anden Slags elskovsfuldt Gækkeri, akkurat som det kunde have været i deres Hvedebrødsdage.

Med hinanden under Armen foretog de endelig den sidste Mønstring foran Spejlet. Men ved Døren ind til Stuen maatte de

endnu engang bestaa en lille Kamp med Forlegenheden. Under en temmelig tvungen Latter søgte den ene at faa den anden til at gaa først ind. Indtil Arnold pludselig slog Døren op og brasede ind med Emmy ved Armen.

Da stivnede de begge to som et Par Støtter, og Latteren gik over i et Forundringsudbrud. De kendte ikke deres egen Stue igen.

Der var tændt Lys ikke alene i Kronen under Loftet men ogsaa i nogle Væglampetter, som ikke havde været brugt siden deres første Barnedaabsgilde. Og allevegne var der Blomster. Midt paa Bordet stod en stor Skaal med dejlige gule Roser, hvorimellem modne Ferskner og blaa Drueklaser kiggede frem. Henover Dugen var der spredt smaa Violbuketter.

Den Fremmede havde rejst sig fra Klaveret. Med Haanden paa Hjærtet hilste han dem ærefrygtsfuldt.

»Naadige Frue! Højtærede Hr. Doktor! De vil forhaabenlig tilgive mig, at jeg saadan ganske ukaldet har ophøjet mig selv til Ceremonimester ved denne lille improviserede Festlighed. Jeg beder ogsaa om Tilgivelse for, at jeg har tilladt mig at anvende en Smule Bordpynt, som jeg bragte med i min Kuffert for ikke at komme ganske tomhændet til min gamle Præsteven. Som De ser, taaler den ikke godt at gemmes.«

Arnold og Emmy havde ophørt at forundre sig over noget. Mens den sidste gik rundt om Bordet med et Udtryk som et Barn omkring et Juletræ, blev Arnold staaende henne ved Døren med begge Hænder i Siden og lod de blændede Øjne løbe rundt i hele Stuen. Og pludselig brød han ud i en stor Latter.

Han gik hen til sin Gæst og trykkede hans Haand.

»Deres kongelige Højhed!« sagde han

med et Buk — og der var ikke længer noget kejtet i hans Munterhed — »Maa jeg saa bede Dem være saa god at føre min Hustru tilbords!«

IV

De havde nu siddet tilbords henved en Time og var naaet til Desserten. Den lille rosenkindede Abelone, der besørgede Bordtjenesten, tog sig meget nydelig ud i sin sorte Konfirmationskjole og sit hvide Smækkeforklæde; men hendes Opvartning var baade til at le og græde over. Engang snublede hun endog i den lange Kjole, saa et Par Tallerkener fløj hen over Gulvet. Og til hendes yderligere Fortumlelse blev hverken Doktoren eller hendes Madmoder vrede derfor eller gjorde hende Bebrejdelser af den Art, som ellers laa dem begge løst paa Tungen. Doktoren slog endda en Latter op og raabte: »*Dacapo!*«

Gamle Ane stod paa Lur udenfor den

halvaabne Dør til Spisestuen. Hun havde i Længden ikke kunnet nære sig for Nysgerrighed. Hun havde endogsaa tilsidst givet en Haandsrækning med ved Borddækningen. Men nu var hun igen helt ude af sig selv af Forargelse over, hvad hun blev Vidne til.

Det var den Fremmede, der næsten hele Tiden førte Ordet. Arnold kunde snart ikke andet end le, og Emmy havde lige fra Begyndelsen holdt sig tavs. De havde begge to efterhaanden opgivet at komme under Vejr med, hvem han var. De brød sig ikke engang længer om at vide det. Det var nok for dem, at han ved sin Underholdning stadig bar dem oppe i Øjeblikkets eventyrlige Stemning, og de morede sig over hans Fortællinger og mange spøgefulde Indfald.

Emmy følte sig dog ikke helt tryg og var paa sin Post. Hans Anekdoter blev undertiden lovlig dristige. Alligevel kunde

hun aldrig andet end smile af dem, omend i det skjulte. Hans rolige Fortællemaade, den hele pudsigt gammeldags Taleform, der var ham egen, lagde som et Flor over det anstødelige.

Trods al sin Snaksomhed virkede han heller ikke paa nogen Maade anmassende eller støjende. I Modsætning til Arnold, der begyndte at blive noget omtaaget, syntes han ikke at paavirkes synderlig af Vinen. Farven paa hans tykke Kinder var blot bleven endnu en Kende dybere, og Skælmen i de klare Gedebukkeøjne havde ligesom vovet sig længere frem i Lyset. Han lignede en aldrende Satyr, som han sad der og smilede med sin druerøde Mund, mens de graabrune Haarlokker strittede omkring den blanke Isse som en høstlig Vinløvkrans.

Emmy havde ikke glemt hans Løfte om at spille for dem. Da Desserttallerkenerne nu var bleven bragt om, og Abelone ende-

lig kunde undværes og Døren til Spisestuen holdes lukket, mindede hun ham derom.

Han gjorde heller ingen Indvendinger. Kun udbad han sig en Gunstbevisning forinden. Han anholdt om Tilladelse til — som han sagde — allerunderdanigst at maatte krone hende som Festens Dronning.

Hun forstod ikke straks, hvad han mente, og hun følte sig ikke rigtig modig ved hans mere og mere vovede Paafund. Men som altid, naar hun ikke straks svarede, tog han hendes Tavshed for en Indvilligelse. Han havde i Forvejen plyndret Frugtskaalen for nogle af de største og smukkeste Roser; og disse fæstede han nu med let og behændig Haand i hendes Haar, saa de dannede en gylden Krans nedenunder Sølvdiademet.

Hun syntes først ikke om det. Det var hende ubehageligt at have hans svære Krop saa nær ind paa sig og føle hans Fingre i sit Haar. Hun var ogsaa bange

for, at Abelone skulde komme ind. Men efter at have spejlet sig i de andres Miner og set, at »Kroningdragten« klædte hende, gjorde hun ikke længer Modstand. Arnold var aldeles borte i Beundring. Han slog Hænderne sammen og raabte ganske ubehersket op om hendes Vidunderlighed. For at gøre Illusionen fuldstændig fandt han paa, at hun ogsaa skulde salves. Han samlede en Haandfuld Rosenblade og lod dem langsomt drysse ned over hende, og de blev liggende paa hendes Kjole som straalende Pailletter.

Hun gik efterhaanden helt frimodig ind i sin Rolle og sagde tilsidst med Dronningemine:

»Og nu Musik!«

Den Fremmede rejste sig straks og bøjede sig dybt for hende:

»Jeg er Deres Majestæts allerydmygste Tjener!«

Men i Stedet for at gaa hen til Klaveret,

forsvandt han gennem Arnolds Værelse ud i Forstuen og kom tilbage med et langhalset, perlemorsindlagt Instrument, en Mellemting af en Mandolin og en Lut.

Emmy blev lidt skuffet. Arnold derimod klappede i Hænderne og raabte Bravo.

»Deres kongelige Højhed er ogsaa Sanger!« sagde han.

»En uskyldig lillebitte Smule!«

Først sang han en fransk, siden to kælne italienske Smaasange i Folkevisetone. Hans Stemme var kun lille og tilmed ret tør. Det var Foredragets Livfuldhed og fremfor alt det virtuosmæssigt brillerende Akkompagnement, der var af Virkning.

Arnold, som kun forstod lidt af Teksten og ikke havde nogen Fornøjelse af Musikken, blev hurtig uopmærksom. Han sad tilbagelænet mod Stoleryggen og fingrede sig smilende i Skægget, mens han saae over paa Emmy med et Blik, der var fugtigt af Vin og Forelskelse. Han begyndte

nu at faa nok af den fremmede Mand. Han længtes efter igen at blive ene med Emmy. De skulde da fortsætte Gildet ganske for sig selv og i endnu dristigere Former. Pigerne skulde hurtigst muligt skikkes i Seng. Kun de tændte Lys skulde være Vidne til deres sardanapalske Nattefest!

Den Fremmede havde taget fat paa en ny Sang, dennegang en dansk. Det var en Vise om Eventyrets Gud, som drog formummet omkring i Verden i en Narrekappe og manede søvndrukne Eroter og tungsindige Satyrer ud fra skumle Lofter og mørke Kældere, hvor Hverdagslivets Kedsomhed havde jaget dem ind og skimlet dem til. Melodien var frisk og fuld af Humør, og hvert Vers endte med et sekslinjet Omkvæd:

»Ja, Livet gaar sin skæve Gang,
gør hvidt til sort,
gør smaat til stort
og krænger om paa ret og vrang.
Tra-Tra! Da kommer Hr. Bajads
og sætter alt paa rette Plads!«

Arnolds fugtige Øjne havde ikke sluppet Emmy, der lyttede til med Haanden under Hovedet. Han sad og tænkte paa, at heller ikke hun vistnok var synderlig opmærksom, men at hun ligesom han selv kun længtes efter at blive den besværlige Gæst og hans Lirumlarum kvit. Der var noget over hende af en elskovs-drømmende Mænade, saadan som hun sad der med den nøgne Albu paa Bordet og Haanden under den blomstersmykkede Nakke. De store Øjenlaag var sænkede. Om Munden laa et stillestaaende, et hemmelighedsfuldt Smil.

Han forsøgte at lokke hendes Blik til sig ved at støde lidt til hende under Bordet med sin Støvlesnude. Han fandt ogsaa hendes Fod; men til Trods for, at han efterhaanden stødte ganske haardt, saae hun ikke op. Da tog han langsomt sin Fod til sig og blev mistænksom.

Lidt efter, da Visen var ude, rejste den Fremmede sig med Glasset i Haanden og

udbragte i sirlig-poetiske Vendinger en Skaal for Eventyrgudens bukkefodede Følge, for alle disse smaa Hjertetyve og Forstandsrøvere og Søvnforstyrrere, som i Naturens kongelige Husholdning opfyldte en lignende Bestemmelse som visse Forraadnelseskim i ædle Champagnevine: de skænkede Livets Drik dens Buket og fik den til at moussere.

Han bøjede sig for Emmy. Og uden Betænkning løftede hun sit Glas op mod hans med et straalende, et henrevet Udtryk, der med eet gjorde Arnold ganske ædru.

Den Fremmede vendte sig nu ogsaa imod ham.

»Skaal, Hr. Doktor! Et Leve for Fordærvelsen! For Livets og Dødens Aroma!«

Men Arnold rørte ikke sit Glas og saae stift frem for sig, som om han ikke havde hørt noget.

»Men hvad gaar der af dig?« spurgte Emmy. »Du er da ikke bleven syg?«

Han havde stukket begge Hænderne i Lommen og svarede ikke.

Der blev et Øjeblik uhyggeligt stille. Saa tog den Fremmede sit store Guldur frem og sagde, at han desværre nu maatte bryde op. Klokken var bleven altfor mange. Hans Kusk maatte være falden i Søvn derovre i Kroen og have forglemt Tiden. Han løftede endnu engang sit Glas og takkede hjerteligt dem begge for den uforglemmelige Aften.

Man rejste sig i Tavshed — Emmy med en fortrædelig og skamfuld Mine — og Gæsten tog Afsked.

Da Arnold vilde følge ham ud, søgte han ligesom lidt ængstelig at afværge det.

»Gør Dem dog ingen Ulejlighed, kære Doktor. Der er koldt derude paa Gangen. Og De har jo set, at jeg klarer mig udmærket paa egen Haand.«

Men Arnold var allerede bleven roligere og vilde gøre sin Skyldighed til det sidste.

Da de var kommen ud i Forstuen, tilbød han ogsaa at sende Bud over til Kroen efter Slæden, hvad den Fremmede dog paa det bestemteste frabad sig.

»Det manglede virkelig, at De ogsaa skulde have den Ulejlighed af mig. De ser her,« — han pegede paa sine store, lodne Sluffer og lo — »Jeg er vel bestøvlet. Det er de berømte Syvmilestøvler, forstaar De nok.«

Mens han ordnede sine Sager inde i Gæsteværelset, blev Arnold staaende i Forstuen. Afskeden var kort og fra Arnolds Side præget af den koldeste Høflighed. Det var akkurat, at han kunde overvinde sig til at bede ham om at bringe Pastor Jørgensen en Hilsen.

Da han kom ind i sin Stue, stod Emmy her. Hun havde stillet sig hen bag Gyngestolen i den modsatte Ende af Værelset og ventede øjensynlig paa en Forklaring. Døren ind til Dagligstuen var bleven lukket, aabenbart for at Pigerne, der var i Færd med at

tage af Bordet derinde, ikke skulde høre noget.

Men han gik tværs igennem Stuen uden at mæle et Ord. Han gik gennem Dagligstuen ind i Sovekammeret for at tage sin Slobrok paa. Da han paa Tilbagevejen blev opmærksom paa, at Lysene endnu brændte baade i Loftskronen og paa Væggene, fløj hans Vrede ham til Hjernen som en fuldkommen Desperation.

»Sluk dog, for Satan!« brølte han. »Er I rent splitter gale! Sluk — siger jeg!«

Da han kom tilbage til sin Stue, stod Emmy endnu paa den samme Plads.

Hun havde straks i Begyndelsen antaget hans Opførsel ved Bordet for et Udslag af Beruselse og rigtig skammet sig over ham. Først bagefter gik det op for hende, at der maatte være andet i Vejen. Der var noget i hende selv — en lille Uro i Samvittigheden — som i den Henseende havde retledet hende.

Hun var ogsaa efterhaanden kommen til at se noget betuttet ud. Og der var heller ingen rigtig Fasthed i den krænkede Tone, hvori hun nu spurgte:

»Hvad skal alt dette her sige? ... Hvad er der dog i Vejen, Arnold?«

Han drejede Hovedet om imod hende, som om han først nu opdagede hende, og maalte hende langsomt fra Fod til Øje.

»Du hørte det jo! Jeg sagde, at de skulde slukke derinde. Der er vel ingen Mening i at lade Lysene brænde hele Natten.«

Han havde taget en Bordlampe med inde fra den anden Stue. Han satte sig ved sit Skrivebord og slog sin Protokol op som for at give sig til at udskrive Regninger.

Emmy stod med Armene paa Stoleryggen. Hun bøjede sig fremover og begyndte at gynge sig saa smaat frem og tilbage. Saa beklemt hun var, kunde hun dog næsten ikke lade være med at smile. Det vakte saa mange muntre Minder hos hende at

se ham saadan. Hun havde næsten glemt, hvor han kunde se godt ud, naar han var rigtig tilgavns vred paa hende.

Hun huskede nu ogsaa, paa hvad Maade hun i gamle Dage plejede at berolige ham, naar han følte sig tilsidesat af hende eller af andre. Efter at have givet ham lidt Tid til at sunde sig, gik hun hen til ham og satte sig frimodigt paa Stolens Sidestykke. Med Armen om hans Hals sagde hun:

»Arnold — har jeg gjort dig noget imod?«

Men Virkningen blev en ganske anden end i Forlovelsesdagene. Han stødte hende meget ublidt bort og bad sig fritaget for hendes Overhæng.

»Men Arnold dog —!«

Hun blev nu for Alvor fornærmet og skammede ham dygtig ud. Men da vendte han sig om imod hende med et Ansigt saa fortrukkent, at hun uvilkaarlig tav.

»Du ser jo, jeg er optaget. Nu har du vel ogsaa moret dig tilstrækkeligt for i

Aften.« — Og han føjede til, idet han saae op og ned ad hende et Par Gange med et foragteligt Blik: »Du trænger vist stærkt til at komme til Ro. Du er saa eksalteret. Den fremmede Herre har vist ikke haft nogen heldig Indflydelse paa dit Nervesystem.«

Hun løftede med eet Hovedet og saae forbavset og bedrøvet paa ham. Hun ventede paa, at han skulde tage de sidste Ord i sig igen. Da det ikke skete, sagde hun lavt, idet hun vendte ham Ryggen:

»Du skulde skamme dig!«

Lidt efter gik hun ud af Stuen.

Da hun kom ind i Sovekammeret og stod foran Spejlet, bluedes hun pludselig over sig selv og sin Halvnøgenhed. Hun slog Friserkaaben om sig og plukkede skamfuld Roserne af Haaret. Men hun gjorde det dvælende og med en dulgt Medlidenhed med sig selv, saadan som man tager Afsked med en altfor smuk Drøm. Saa

gik hun ind i Barnekammeret ved Siden af for at se til Børnene; gav derpaa Pigerne de sidste Ordre gennem Døren ud til Køkkengangen, lukkede den i Laas og gik tilbage til Soveværelset.

Her stod de to Senge fredeligt Side om Side ud fra Væggen med tilbageslaaede Tæpper. Under Loftet brændte den lyserøde Ampel. Hun havde selv tændt den, dengang hun klædte sig paa; den havde ellers ikke været brugt i flere Aar. Nu pinte det festlige Lys hende. Hun tog den ned og slukkede den.

Saa satte hun sig mismodig foran Spejlet og gav sig til at løse sit Haar. Hun var ikke længer vred paa Arnold, skønt hun ikke forstod, at han havde kunnet nænne at ødelægge denne Aftens Glæder for dem begge. Men hun burde have forudset det. Hun vidste jo fra gamle Dage, hvor urimelig han kunde være. Derfor tilgav hun ham ogsaa hans Forurettelse. Naar han

nu fik sovet paa det, vilde han selv indse, hvor latterlig hans Mistanke havde været, og fortryde den.

Hun klædte sig langsomt af og gik i Seng. Hun lod dog Lyset brænde endnu nogen Tid. Men først en hel Time efter hørte hun Arnold komme ind. Da lod hun, som om hun sov.

V

Den næste Formiddag var de endnu ikke bleven forligte. Emmy havde hele Morgenen haft fuldt op at gøre med at bringe Huset i Orden efter Gaarsdagens Forstyrrelse, og tilmed var der udbrudt en larmende Strid mellem Pigerne i Anledning af en Guld-Tyvekrone, som den Fremmede havde efterladt paa Servanten i Gæstekammeret. Den gamle Ane, der havde sin egen, hemmelige Mistanke til den fremmede Mandsperson og endnu lugtede Svovl i Stuerne, vovede ikke at tage mod sin Part af disse Penge men undte paa den anden Side ikke Abelone en eneste Øre mere end den Tredjedel, der retmæssig tilkom hende. I denne svare Pine var hun endnu mere galsindet end ellers,

og Emmy maatte Gang efter Gang ud i Køkkenet og stifte Fred.

Arnold var bleven hentet til en Husmandsfamilje langt ude i Heden og kunde ikke ventes hjem før hen paa Eftermiddagen. Da Emmy endelig blev færdig med sin Husgerning, og mens Børnene hvilede efter Middag, begyndte hun at føle sig ensom og at længes efter hans Tilbagekomst. Hun plejede at anvende denne uforstyrrede Time paa sit Husholdningsregnskab men havde denne Dag ikke Ro paa sig til den Slags Arbejde. Det var første Gang i deres Ægteskab, at der havde været en saa alvorlig og langvarig Misstemning imellem dem. Arnold havde ikke engang sagt Godmorgen til hende og var taget bort uden Farvel.

Hun satte sig tilsidst ligesom i fordums Dage hen ved Vinduet i hans Værelse, hvorfra hun kunde følge Landevejen med dens Telegrafpæle helt ud til Hedebakkerne. Hun sad med en Stoppestrømpe paa Armen og

en Kurv med Uldtøj foran sig og kastede nu og da et langeligt Blik ud ad Vejen.

Det var en stille, graa Tøvejrsdag uden Himmel, og dette døde Vejr virkede særlig nedtrykkende her, hvor man var vant til Nat og Dag at høre Vestenvinden stryge sig kattekælent op ad Huset og mjave ved Døre og Vinduer. Et søvnigt Tagdryp var det eneste, der oplivede den tunge Stilhed.

Der gik af og til Folk forbi i Snesjappet; men imod Sædvane lagde hun slet ikke Mærke til, hvem det var. Selv da hun saae Skolelærer Sørensen skræve over Vejen paa sine vaklende Kalveben, gled hans Billede rent skyggeagtigt gennem hendes Bevidsthed sammen med en flygtig Formodning om, at han nu igen skulde ud om den Adresse.

Hun sad og tænkte paa noget, hun vilde sige Arnold, naar han endelig var gaaet i sig selv og havde bedt hende om Forladelse. Hun vilde ikke gøre sig kostbar eller lave Scener. Hun ønskede ham i Virkeligheden

heller ikke anderledes, end han var. Hun kunde ikke glemme, hvor det havde klædt ham at optræde som Othello, og hun skulde ogsaa i Fremtiden gerne tilgive ham hans Mandfolke-Taabeligheder. Men hun vilde tage Mosjø i Øret og lade ham vide, at han ikke havde Lov til at mistænke hende for at have saa slet en Smag, at hun foretrak en halvgammel og skaldet Musikanter med Basunengel-Kinder for en Mand som ham. Maaske vilde hun ogsaa minde ham om dengang, mens de var forlovede, da han sendte hende Ringen tilbage, bare fordi hun paa et Studenterforeningsbal havde danset to Danse med en anden og ladet sig traktere med en Iskage. Arnold havde ofte selv talt derom her i Sønderbøl og korset sig over sin Daarskab.

Men ogsaa ham, den Fremmede, tænkte hun undertiden paa, mens hun sad der ved Vinduet og spejdede. Hun søgte at udspekulere en eller anden Maade at komme i For-

bindelse med Præstegaarden paa, saa de kunde faa at vide, hvem han var. Underligt var det forresten, hvor vanskeligt hun havde ved at forstaa, at han stadig eksisterede og endogsaa ikke var længere borte, end at han for den Sags Skyld naarsomhelst kunde træde lyslevende ind ad Døren. Aftenens Oplevelser fortonede sig allerede for hende som noget, hun bare havde drømt; og saadan vilde hun i Grunden ogsaa helst forestille sig dem. Navnlig generede det hende at tænke paa, at han maaske nu gik derovre i Præstegaarden og forberedte de samme Løjer for et andet Publikum og — paa sin stilfærdige og underfundige Maade — spillede forelsket i Præstefruen.

Det blev langt ud paa Eftermiddagen, før Arnold kom hjem. Børnene var forlængst kommen op fra Middagshvilen. Hun havde sat sig ind i Dagligstuen med Drengene og sad der og viste dem Billeder.

Hendes Hjerte fløj hende op i Halsen,

da hun hørte ham. Mens hun adspredt svarede paa Drengenes Spørgsmaal, lyttede hun til hans Skridt, og hun syntes at kunne fornemme, at han var forsonligere stemt.

Han sagde da ogsaa Goddag, da han kom ind, og bad — omend lidt kort — om sin Mad. Hun tænkte et Øjeblik paa, om hun skulde følge med ind i Spisestuen. Men hun blev siddende og nøjedes med at sende den ældste af Drengene ud i Køkkenet med Besked til Pigerne. Det tilkom dog virkelig ham at gøre det første Skridt!

Da Arnold havde spist, kom han ogsaa ind igen i den aabenbare Hensigt at gøre en Tilnærmelse. Foreløbig maatte Børnene tjene til Bro imellem dem. Han klappede dem paa Haaret, spurgte, hvad det var for Billeder, de havde der, og hvad de ellers havde moret sig med den Dag. Tilsidst blandede Emmy sig i Samtalen med et Par ligesom henkastede Ord.

Ved hendes blotte Stemme — stilfærdig

og usikker, som den var — opløstes det sidste Bundfald af Bitterheden i hans Sind. Da Drengene lidt efter kaldtes ind til deres Mellemmad og de blev ene, gik han hen til hende og lagde sine Hænder om hendes Hoved.

»Skal vi saa lade det være glemt, Emmy?«

Hun vendte til Svar et Par taarefyldte Øjne og en stum Mund op imod ham. Og Munden bredte sig og sitrede som paa et forurettet Barn, der kæmper med Graaden.

»Naa naa! Nu ingen flere Scener!« formanede han blidt og fik hende virkelig — som en Fredsbesegling — til at smile.

Om Gaarsaftenens Begivenheder blev der dog ikke talt et Ord, og i det hele fik de ikke Lejlighed til at snakke videre sammen. Endnu før Arnold var færdig med Kaffen, holdt der igen en Vogn udenfor Døren.

Emmy fulgte ham mod Sædvane helt ud i den kolde Forstue og viste sig meget om-

hyggelig for, at han pakkede sig godt ind. Og da han ud paa Aftenen kom tilbage, havde hun skikket Pigerne i Seng og stod selv i Døren med Lygten for at hjælpe ham af Tøjet.

Men Slangen var nu engang sluppet ind i deres lille Paradis og havde lokket dem til at spise af Kundskabens Træ paa godt og ondt. Da Arnold den næste Dag i Mørkningen kom gaaende hjem fra et Sygebesøg i Byen, studsede han ved at høre Spil inde fra Stuen. Hans Hjerte fik travlt. Han bed sig i Skægget. Kunde det være muligt . . .? Skulde det være ham?

Han gik paa Taaspidserne ind i sit eget Værelse og stod der stille og lyttede. Døren til Dagligstuen var lukket; men han kunde efterhaanden af det famlende Foredrag forstaa, at det var Emmy selv, der spillede. Men hans Mistro var nu engang vakt. Og nu genkendte han trods den søgende og meget ufuldkomne Gengivelse en af de

smægtende franske eller italienske Melodier, som den Fremmede havde sunget til.

Han aabnede brat Døren og gik ind. Hun havde aabenbart ikke hørt ham komme. Det var virkelig lykkedes ham at overraske hende, og han kunde se, at hendes Tanker havde været paa Afveje. Hun holdt straks op at spille. Og idet hun rejste sig, saae hun hurtigt op paa ham fra Siden med et sky og forskende Blink i Øjet.

Han gik uden at sige noget ind i Sovekammeret og tog sin Slobrok paa. Da han kom tilbage, stod hun henne ved Vinduet og saae ud. Uden at vende sig spurgte hun ham, om han vilde have Lampen tændt. Han svarede Nej.

»Det er noget Nyt at se dig ved Klaveret,« sagde han efter en Tids Tavshed henne fra Lænestolen i Krogen ved Kakkelovnen. »Hvad var det, du spillede?«

»Aa — det var bare nogen Fingerøvelser.«

Det pinte hende at maatte lyve for ham. Det var første Gang i mange Aar, men hun vidste ikke andet at svare. Hun havde det paa Fornemmelsen, hvor haabløst det vilde være at forsøge paa at forklare ham sine Følelser. Hun forstod dem jo ikke engang rigtig selv. Hun vilde ikke være i Stand til at sige ham, hvad det var, der gjorde hende saa sørgmodig. Og hvor finder man ogsaa det Ord, der rigtigt forklarer denne Tankens lønlige Flagren om det fremmede og forbudne, for dette Gran af nedarvet Fordærvelse, der bevarer Kvindens Kærlighed saa sprudlende frisk og skænker den dens Sødme?

Arnolds vedholdende Tavshed gjorde hende tilsidst bange. Børnenes glade Stemmer, der lød ind til dem fra Spisestuen, hidsede kun denne Angst. Det var for hende, som om der med hvert Minuts Tavshed lagde sig Mile mellem hende og de andre. Hun syntes, at de mere og mere forsvandt for hende

bag et uhyre Svælg af Mørke og Kulde. Samtidig følte hun Afgrundene aabne sig i hendes eget Indre. I stigende Svimmelhed stirrede hun ned i de skjulte og uanede Kroge af det menneskelige Hjerte, hvor Dæmonerne har tilhuse.

Hun vendte sig om, og hendes Øjne søgte Arnold. Han sad sammensunken derhenne i Lænestolen med et Ansigt saa blegt, at det lyste i Halvmørket.

Da tog hun sig til Hjertet. Lidt efter stod hun henne hos ham og lagde frygtsomt sin Haand paa hans Skulder.

»Arnold —«

Mere fik hun ikke sagt. Han greb hende om Armen og slængte hende fra sig med en brutal Kraft, saa hun faldt overende.

»Tøjte!« hvæsede han.

Hun var sunken om paa Siden midt ude paa Gulvet. Fortumlet af Overraskelse, af Vrede og Skam, og desuden af en Vellystfølelse, der jog hende ny Rædsel i Blodet,

blev hun liggende paa Knæ med Hænderne for Ansigtet. Først efter henved et Minuts Forløb var hun i Stand til at rejse sig. Langsomt gik hun ind i Sovekammeret, mens hun stadig skjulte Ansigtet med sine Hænder.

VI

Andendagen efter kom Arnold kørende ude over Heden med en god Vestenstorm paa Ryggen. Han sad tilbagestrakt i sin Doktorstol og havde trukket Pelsen godt op om Ørene. Der var ikke stort andet at se af ham end hans Skæg og saa et Par graa Uldvanter. Den svære Træpibe, der plejede at forbinde Haand og Mund som en Krukkehank, var denne Dag borte; den sad forladt og hang med Mundstykket i Rejsestolens Sidelomme. End ikke Tobakken, som dog ellers altid havde kunnet trøste ham under Livets Genvordigheder, havde de sidste Dage villet smage ham.

Han havde nu i halvandet Døgn ikke talt til Emmy. Af Hensyn til Børnene og

Tjenestefolkene havde de siddet sammen ved Maaltiderne og i det hele undgaaet ethvert Brud paa Husordenen. Men efter Bordet var de regelmæssig gaaet hver til sit. Siden den første Aften, da Emmy havde ligget og grædt i Sengen og kaldt sagte paa ham, havde heller ikke hun gjort mindste Forsøg paa en Tilnærmelse.

Hvad han følte for hende, var dog ikke længer Vrede men nærmest Medlidenhed. Han undskyldte hende, fordi hun var Kvinde, det vilde sige et Væsen med et abnormt Følelsesliv og en deraf flydende, forvirret Tankegang. Han var end ikke sikker paa, om hun ikke var begyndt at betragte sig som den forurettede. Der var noget i den Trods, hun paa det sidste havde vist ham, der kunde tyde derpaa. Og det vilde jo kun ligne hende! Hvor huskede han hende fra de gamle Dage, da hun paa den uskyldigste og troværdigste Maade kunde fortsætte med sine Benægtelser, selv naar han

havde begge Hænderne fulde af Beviser imod hende!

Han gjorde da heller ingen andre end sig selv ansvarlig for den Skuffelse, han havde lidt. Som han hvert Øjeblik sagde det til sig selv: han havde ikke været et Haar bedre end de mange forelskede Ægtemænd, hvis Blindhed han saa ofte havde været med til at udle paa Teatret og i Virkeligheden. Han havde i sin huslige Lykke dannet sig et Idealbillede af sin Kone og faaet hende selv til at tro paa det. Nu var Glorien røget, og han maatte erkende Sandheden af det Ord, at der paa Bunden selv af den uskyldigste Kvindes Hjerte laa en Giftøgle i Dvale. Det kom kun an paa Tilfældigheder, om den skulde faa Lov at blunde eller vækkes til Live og bringe Fordærv.

Han havde været til Ligsyn hos en stakkels Husmand ude paa Heden og var nu paa Hjemvejen. Han plejede at tage sig

en lille Lur paa denne øde Strækning, hvor man kun sjeldent mødte nogen. Men ogsaa Søvnen svigtede ham dennegang. Han følte heller ingen Trang til at tælle Telegrafpælene eller sammenlægge mangechifrede Tal i Hovedet, hvad han undertiden havde maattet gøre paa sine lange Køreture for at fordrive Kedsomheden. Som selve Livet havde vendt et fremmed Ansigt imod ham, saadan var ogsaa Naturen bleven fornyet for ham i disse Dage. Det store, nøgne Landskab og den vældige Skyhimmel drog hans Tanker til sig med en Magt, han længe ikke havde kendt. Mens han sad der omhyllet af Stormen, genfødtes der i hans Sind store, højtidelige Stemninger, der bevægede Hjertet og gjorde Tankerne frugtbare.

Han var i det hele saa smaat begyndt at finde sig tilrette og hygge sig inde i sin Ensomhed, som han betragtede som uafhjælpelig. Der var Øjeblikke, da han —

skønt han paa ingen Maade vilde erkende det — var nærved at føle sin Lykkes Forlis som en Befrielse, eller da han dog fandt Erstatning for den i hint forsagende Vemod, der aabner Sindet ud imod Uendeligheden.

Men Tanken om den fremmede Mand var den Torn i hans Kød, der aldrig længe lod ham glemme sin Beskæmmelse. Før han med Sikkerhed vidste ham borte fra Egnen, vilde han ikke faa Fred. Skønt han maatte indrømme, at han ikke havde noget væsenligt at bebrejde ham, var hans Følelser for ham af en saadan Art, at et fornyet Møde kunde blive skæbnesvangert.

Vognen var nu naaet over de yderste Hedebakker. I raskt Trav gik det ned mod Sønderbøl By. Den laa dernede paa de sneplettede Marker med sin Mølle, sin Andelsskorsten og sin røde Lægebolig, ganske som han de hundrede Gange før havde set den heroppe fra Bakkehældet, og dog saa

helt forandret. Der boblede denne Dag ingen lun lille Lykkestemning op i ham ved Synet af Hjemmet. Hans Paradis var sunket i Jorden, og i dets Sted laa denne trøstesløse Samling Huse paa den vindaabne Flade — et Stykke afklædt Virkelighed, saa inderlig trist og forkomment, men ogsaa saa højtideligt stort i sin vilde Nøgenhed.

Da han naaede udfor den første Gaard i Byen, blev Vognen standset af en høj, hvidhaaret Bondemand, der ønskede at tale med ham.

Det var den samme Thorvald Andersen, som Emmy for nogle Dage siden havde set gaa ind til Skolelæreren med et Papir i Haanden. Han anede derfor straks, at det var om den Adresse, han nu vilde snakke med ham.

Manden var ham hengiven, fordi han engang havde hjulpet hans Kone under en farlig Sygdom. Han laa desuden bestandig

i Kiv med Lærer Sørensen paa Grund af nogle Skolemulkter, han engang for mange Aar siden havde maattet betale. Alligevel var han altid meget betænkelig ved at tage Parti for Arnold imod Skolelæreren i de Tvistigheder, som deres Nabofjendskab saaede omkring sig blandt disse stridbare Jyder. Lærer Sørensen var bondefødt og hørte altsaa til hans egne, og skønt han hverken delte hans Gudstro eller politiske Overbevisning, blev han hemmelig beundret af ham som af sine andre Modstandere for sin store Snuhed og sin Evne til under Venskabs Maske at fingre sig frem til Modpartens ømmeste Punkt og saa støde til uden Barmhjertighed.

Arnold forstod straks ved at se paa Bondens Ansigt, at han vilde gøre ham en Tilstaaelse. Han maatte næsten le af hans Forlegenhed. Den hele Sag var bleven ham saa inderlig ligegyldig.

Manden begyndte med at gøre en Und-

skyldning, fordi han opholdt ham, skønt han havde Besøg derhjemme.

»Besøg?« spurgte Arnold.

Ja, han havde da for lidt siden set Pastor Jørgensens lukkede Vogn køre op gennem Byen. Den holdt nu inde paa Kroen.

For ikke at forraade sig, trak Arnold sit Lommetørklæde frem og pudsede gentagne Gange sin Næse. Han flyttede sig frem og tilbage i Doktorstolen og begyndte tilsidst at nynne. I et Par Minutter udholdt han at høre paa Mandens hakkende Forklaring. Saa brød han ham brat af og gav Kusken Ordre til at køre.

Derhjemme i Dagligstuen traf han ganske rigtig Fremmede. Pastor Jørgensen svansede om paa Gulvet med flagrende Frakkeskøder. Hans Frue sad med Hatten paa i Sofaen bagved Bordet. Han saae akkurat, at det var dem. Ogsaa over Emmy, der sad i Lænestolen i Nærheden af Fruen, fløj

hans Øjne uden at se. Hans Blik flakkede rundt efter en, som ikke var der.

Fra det Øjeblik, Emmy hørte ham komme, havde hun siddet paa Vagt for at kunne iagttage hans Ansigtsudtryk i samme Nu, han traadte ind. Og det var med Triumf i Sindet og frempiplende Lystenhed i Blodet, at hun saae Skinsygen brænde i hans søgende Øjne.

Pastor Jørgensen stillede sig op foran Arnold og greb ham med begge Hænder i Jakkeopslagene, som om han vilde danse med ham. Han var et af disse Mennesker, der selv i fremmede Folks Stuer bestandig maa være paa Vandring og hvert Øjeblik ser forskrækket paa Uret og erklærer, at nu maa de afsted, og som man dog aldrig bliver af med. Der stod han nu og fortalte Arnold, hvad han allerede to Gange havde forklaret Emmy, at han og hans Kone ønskede at se dem til Middag den næste Søndag sammen med nogle andre af Omegnens Folk. De havde foretrukket, sagde

han, selv at bringe dem Indbydelsen, men kunde forresten kun blive et Øjeblik, da de skulde paa Besøg.

Arnold takkede for Invitationen paa en Maade, der kunde gælde baade for Ja og Nej.

Der kom nu Vin og Kager ind, og Samtalen blev en af de sædvanlige Visit-Samtaler, der hurtigt stivner i Talemaader og hvert Øjeblik truer med at gaa helt i Staa. Først naar man faar Mod til at tale om sig selv, kommer der Liv i Underholdningen. Præsten klagede til Arnold over sin Skuldergigt, og Fruen fortalte Emmy om sine Tjenestepiger. Ingen af dem havde endnu med et Ord nævnt deres fremmede Ven.

Arnold sad der stum og kogte af Ophidselse. Hvad han allermest havde frygtet, var altsaa sket. Den Beskæmmelse, der var overgaaet ham og det hele Hjem, havde den Fremmede røbet, og det var af Fin-

følelse, at Præstens nu slet ikke omtalte hans Besøg.

Han vidste tilsidst ikke, hvor han skulde gøre af sine Øjne. Han frygtede navnlig for at møde Emmys. Havde han været ene med hende, vilde han have slaaet hende til Jorden. Det skreg inden i ham: Dit Navn skandaliseret! Dit Hjem givet til Pris for Folkesnakken! Din Fremtid ødelagt!

Nuvel! Saa kunde Resten gerne ryge med! Nu skulde der snakkes fra Leveren!

For at tvinge Præstens til at tale om den fremmede Mand, fandt han paa en List. Han førte igen Pastor Jørgensens Skuldergigt paa Tale og sagde, at han rimeligvis havde paadraget sig den paa den Udflugt forleden Dag i det stærke Snefog.

Men Præsten forstod ham ikke. Han havde sandelig ikke været ude i noget Snevejr, sagde han.

Arnold smilte med ufordulgt Mistro.

»Hvor kan De nu sige det, Pastor Jør-

gensen! Jeg veed jo, at De var borte Fastelavnsmandag.«

»Men Kære! Hvad er det for Anklager! Amalie, du er mit Vidne, at jeg ikke var udenfor en Dør i Mandags.«

»Nej, min Mand var virkelig hjemme. Hvem har set ham andre Steder?«

Arnolds hede Øjne løb endnu en lille Tid forskende frem og tilbage imellem dem. Men det var i Længden ikke muligt at tvivle om, at deres Overraskelse var uforstilt. Den forplantede sig saa med eet til ham selv. Hans Ansigt fortrak sig pludselig til en Maske. Og uvilkaarlig saae han hen paa Emmy.

Hun sad tilbagelænet i Stolen og spillede med Fingrene paa dens Armstykker. Hun syntes ikke videre forbavset, omend noget tankefuld, og saae ud ad Vinduet med et overmodigt Smil.

Arnold maatte nu frem med en Forklaring. Han fortalte om den fremmede Mands

Besøg, om hans falske Foregivende, hans Vægring ved at opgive noget Navn, og gav tilsidst en nøjagtig Skildring af hans Ydre. Præstefolkene var begge ganske himmelfaldne. Pastor Jørgensen blev desuden en Smule stødt.

»Kære Doktor Højer — hvor kunde De dog ogsaa være saa naiv? Efter den Beskrivelse, De har givet af Manden, forstaar jeg ikke, at De for Alvor har kunnet antage ham for en af mine Venner!«

Arnold undskyldte sig, saa godt han i Øjeblikkets Fortumlelse kunde. Han forklarede, at Præsten engang havde fortalt ham om en Ungdomsven, der faldt ned af en Vogn og siden opførte sig noget underlig.

»Aa, den stakkels Marius! Men han er jo død for mangfoldige Aar siden. — Nej, det har været en fræk, en skammelig Bedrager! Aldrig har jeg hørt Mage!«

Emmy havde under dette taget et Hæklетøj frem og arbejdede ivrigt, tilsynela-

dende uden at interessere sig videre for Samtalen.

Hun forstiller sig! — tænkte Arnold, der i det skjulte bevogtede hende. Den Ro er paataget! Jeg kender hende! Hun vil gøre mig tryg!

Præsten svingede rundt paa Gulvet og blev ved at himle op:

»Den frækkeste Bedrager! Jeg vilde i Deres Sted øjeblikkelig melde Sagen til Politiet. En saadan Plattenslager fortjener at tages ved Vingebenet og klapses ordentlig af. Har man kendt Mage! De skal se, det har været en af disse paatrængende og røggesløse Handelsrejsende, disse væmmelige Probenreutere, der nu ogsaa er begyndt at farte om herude paa Landet. Han har villet skaffe sig gratis Aftensmad. Det kunde rigtig ligne de Fyre!«

Arnold greb Tanken med Begærlighed for at bruge den som et forgiftet Vaaben. Han sagde, at han hele Tiden havde haft

en Mistanke til Fyren. Han havde i første Øjeblik anslaaet ham til at være en forhutlet Skuespiller eller omrejsende Knejpesanger; men han maatte give Præsten Ret i, at han meget snarere havde været en af disse Herrer Rejsende, der tiltrak den tarvelige Smag med en vis overfladisk Politur men var alle virkeligt dannede Menneskers Skræk. Der havde netop været noget over Manden af den forlorne Elegance, der hentedes paa Provinshoteller og københavnske Varieteer.

Emmy sad der og fik ganske ondt af ham under disse hans glubske Anstrengelser for at støde sin indbildte Medbejler ned. Men hun kunde paa en anden Maade godt lide dem. De blodtørstige Ord faldt paa hendes Hjerte som hede Elskovstegn. Men hvor lidt han alligevel forstod hende! Probenreuter! Knejpesanger! Aa, Herregud, det var hende ganske ligegyldigt; hun følte ikke mindste Trang til at møde den Mand igen.

Det var jo bare latterligt, naar hun forleden Dag i et Øjebliks Forvirring havde anklaget sig selv for denne gemytlige Tyksaks Skyld. For hende vilde han alene være og forblive, hvad han havde udgivet sig for: Prins Karneval, som endnu engang for en Nat havde opladt Eventyrets Rige for hende og kronet hende til dets Dronning.

Pastor Jørgensen rev for tiende Gang sit Ur op.

»Amalie — vi maa afsted!«

I det samme lod han sig plumpe ned paa en Stol med Uret i Haanden. Han maatte fortælle noget mærkeligt, som pludselig faldt ham ind. Han kunde huske, sagde han, at han i sin Barndom havde hørt sine Forældre tale om en ganske lignende Tildragelse hos en Skovrider et Sted oppe i Vendsyssel, hvor en fremmed Mand paa samme Maade under et falskt Foregivende trængte sig ind i Familjens Skød og i flere Dage gjorde sig tilgode som dens Gæst.

»Men Begivenheden fik rigtignok der en mere tragisk Udgang,« sluttede han og rejste sig. »Den gav — kan jeg huske — Anledning til en højst sørgelig Familjekatastrofe. Tager jeg ikke fejl, gik Skovrideren endog hen og skød sig.«

Arnold vidste igen ikke, hvor han skulde gøre af sine Øjne. Mens Præsten fortsatte sin Tale, sank han et Øjeblik hen i dyb Medlidenhed med sig selv. Emmy forstod det straks. Trods sine nedsænkede Øjelaag gennemskuede hun ham helt og gættede alle hans bedrøvelige Tanker. Og der brød en øm og stormende Glæde frem i hendes Hjerte. Hendes Bryst gjorde ondt, saadan bankede det derinde af Længsel efter nu at blive ene med ham. Aa, hvor hun ønskede, at disse fremmede Mennesker vilde forsvinde! Hun vilde da gaa lige hen til ham og slaa begge Armene saa fast omkring ham, at han ikke kunde værge sig mod hendes Kys. Og hun skulde ikke

slippe ham, før han havde taget alle sine stygge Ord og Tanker i sig igen og rigtig forstaaet, at hun aldrig havde elsket ham højere og mere inderlig taknemligt end netop i disse sidste Dage.

Men Præstens blev der endnu en halv Timestid; og da de endelig var vel afsted, kom Børnene stormende ind fra Spisestuen og bagefter dem gamle Ane, der gryntede som en Trold, fordi hun havde maattet vente med Middagsmaden, — saa den belejlige Stund til en Forsoning blev dennegang forspildt. Saasnart de havde spist, gik Arnold ind til sig selv.

Emmy stod helt modfalden, med Tomhed i Øjnene, og saae ham lukke Døren til efter sig.

Men om Aftenen, da Børnene var kommen i Seng og der blev stille i Huset, hørte Arnold inde fra sin Stue, at hun satte sig til Klaveret. Hun spillede først et Par Skalaer og andre Fingerøvelser og tog saa

pludselig — som med en kæk Beslutning — fat paa det samme Musikstykke, han forleden havde overrasket hende i at forsøge at finde frem efter Øret.

Hvad er Meningen? tænkte han urolig. Han begyndte at blive ængstelig ved hendes fortsatte Trodsen.

Hun spillede dennegang Melodien igennem saa godt som uden Standsninger. Det var næsten, som om hun kunde have øvet sig paa den i de mellemliggende Dage. Og nu begyndte hun saa min Sanden at nynne til. Det var, saa vidt han kunde høre, den Sang, den Fremmede havde sunget om Vorherre eller Fanden eller hvem det nu var, der en Dag tog sig jordisk Skikkelse paa og i en Nars Lignelse drog omkring mellem Menneskene og gjorde Undergerninger. Han huskede endnu Omkvædet:

»Ja, Livet gaar sin skæve Gang,
gør hvidt til sort,
gør smaat til stort
og krænger om paa ret og vrang.

Tra-Tra! Da kommer Hr. Bajads
og sætter alt paa rette Plads!«

Han blev siddende i Tanker med Haanden under Hovedet, mens hun blev ved at spille derinde. Det lød som et Forsøg paa Forlokkelse. Lidt efter lidt arbejdede der sig da ogsaa et lille Smil frem omkring hans Skæggemund, et blegt og trist Smil. — Aa ja, hvorfor ikke? Saa fattig han end var bleven, saa ønskede han sig dog ikke sine indbildte Rigdomme tilbage. Og han holdt jo i Virkeligheden ikke mindre af Emmy nu end før, omend paa en anden Maade. Ofte i disse Dage havde han endogsaa syntes, at hans Kærlighed var bleven sandere og dybere, siden han igen havde lært hende at kende i al hendes menneskelige Skrøbelighed. — — Og han var jo endelig heller ikke selv uden Fejl. De' nte hende virkelig lidt til Undskyldning, at han vistnok ikke altid var saa let at omgaaes. Hun havde sikkert ikke saa ganske sjelden haft

Grund til at beklage sig over hans Pirrelighed og Mangel paa Hensyntagen. — I hvert Fald: de kunde jo dog ikke undvære hinanden. Netop nu mere end nogensinde trængte de til hinandens Støtte og maatte prøve paa at holde sammen i gensidig Overbærenhed, dersom de ikke helt skulde lægge Livet øde for hinanden.

Han rejste sig langsomt for at gaa ind til hende. Han vilde aabent sige hende, hvad han i disse rolige Besindelsens Øjeblikke havde følt og tænkt. Men straks i Døren standsede han med en Studsen. Der var mørkt derinde i Stuen. Kun Klaverlysene brændte. De aftegnede til begge Sider hendes Silhuet i mangeartet Skikkelse paa Gulvet og opad Væggene. Det var, som om Stuen var befolket af Skygger.

Emmy blev ved at spille; men han kunde se paa hendes Ryg, at hans Komme gjorde hende nervøs. Hendes Uro rørte ham. Han gik varsomt over Gulvet, og da han havde

staaet et Øjeblik bag ved hende, lagde han tavs sine Hænder om hendes Hoved. Uden straks at standse Spillet bøjede hun sig tilbage og saae ham lykkestraalende op i Øjnene.

»Kommer du endelig!« sagde hun sagte.

Hendes Hænder sank ned. Som et overvældet Barn lagde hun sig ind til ham, mens Glædestaarer piplede frem under de lukkede Øjelaag.

VII

Der var forbeholdt Skolelærer Sørensen den store Ærgrelse, at da han endelig efter Aaringers rævesnilde Arbejde havde faaet Arnold Højer forsvarlig ringet og nu med Sagen angaaende Skolens Spildevandsledning skulde rette Dommedagsslaget mod hans Avtoritet der paa Egnen, smilte Arnold ham og hans Sammensvorne op i Ansigtet, og det med en Elskværdighed, en saa indtagende Sagtmodighed, at man maatte hedde Lavst Sørensen og høre til de stærke Jyder for ikke at føle sig flov og skamfuld tilmode.

»Kære Venner!« sagde han til de to Sendemænd, der Dagen efter Pastor Jørgensens Besøg højtideligt troppede op for at med-

dele ham Flertallets Beslutning i Sagen. »Lad os ikke tale mere om de Bagateller. Jeg bøjer mig selvfølgelig for Befolkningens Afgørelse.«

Han drev endda sin Elskværdighed saa vidt, at han bød de to Mænd ind til Kaffe og Cigarer. Og Fru Emmy skænkede selv for dem og gav dem bagefter Appelsiner og Figner med hjem til deres Børn.

Lavst Sørensen fandt i alt dette straks en ny Grund til at mistænkeliggøre dem og støde i Gjallarhornet for sin egen Bondedannelse:

»Ja, hvad haar A it' aaltid sagt? Saadan er deher Bymennisker. De slingrer fram og tebaage med Stemningens Luner. A ynker de Folk.«

Hans Dom fik en — for hans Mission meget belejlig — Stadfæstelse ved de Rygter, der efterhaanden sivede ud om Livet i Lægeboligen. Man havde allerede hørt om det sære Fastelavnsgilde, der var bleven holdt

der; og Folk, som i den senere Tid var kommen der forbi om Aftenen, havde hørt Musik derindefra og set Lys i alle Vinduerne, som om der hver Aften var Selskab. Andre havde af Husets Piger hørt, hvordan Doktoren og Fruen den ene Dag kyssedes fra Morgen til Aften, den anden gik omkring uden at sige et Ord til hinanden og i det hele igen levede som et Par nygifte.

Nu blev Nysgerrigheden yderligere vakt ved Beretningen om den selvbudne Fastelavns-Gæst og hans Meriter. Og da Doktorens ikke selv syntes at ville gøre noget Skridt for at faa fat i Bedrageren, blev man saa meget ivrigere for paa egen Haand at anstille Efterforskninger. Men i Kroen, hvor han havde staldet ind, havde man hverken kendt Hestene eller Kusken, og denne, en lille sortagtig Fyr, havde ingenting villet sige men bare siddet og grinet og knækket Nødder med sine store Abetænder. Heller ikke i Købstaden eller i andre af de omliggende

Byer havde man kunnet faa Oplysninger. Ingen kendte noget til et Kanetøj som det beskrevne. Ingen havde set det. Det var som sporløst forsvundet i Luften.

Under alt dette havde Folk let ved at blive enige om, at der var foregaaet en Forandring med det unge Lægepar, og det en, som slet ikke var til deres Fordel. Selv Præstens begyndte at tage Afstand fra dem, efter at Emmy var mødt til Selskabet i Præstegaarden med blottede Skuldre og ved samme Lejlighed havde været mere indladende overfor den nye Provisor paa Apotek-Filialen, end hendes Mand aabenbart syntes om og end det ogsaa var passende.

»Jeg forstaar mig ikke længer paa de Mennesker,« sagde Pastor Jørgensen bekymret. »Det er, som om alle gode Aander paa eengang er flygtet fra det før saa rare og hyggelige Lægehjem. Det er da ogsaa tydeligt, at ingen af dem rigtig føler sig lykkelig mere.«

Dette sidste var paa en Maade rigtigt nok. De venlige smaa buttede Husalfer, der hidtil saa umiskendeligt havde omsvævet enhver i det lille Lægehjem, var for Tiden landflygtige der. Og bag det festlige Optog af Eroter og Fauner, der nu huserede der, aabenbarede der sig Dag for Dag tydeligere et uhyggeligt Skyggefølge.

Bedst som Emmy gik og nynnede og var glad og tumlede med Børnene eller kiggede ud af Vinduet, om ikke Arnold skulde komme, kunde hun overfaldes af et Mismod, en Sløvhed, der gjorde alting ligegyldigt for hende. Til andre Tider kunde den mindste Modgang bringe hende i Graad. Naar Arnold blev hentet ud om Natten, kunde hun ikke sove. Allehaande Skrækkebilleder, allehaande Selvanklager holdt hende vaagen. Og Angsten gjorde hende overtroisk. Hun tændte Natlampen og satte sig rystende op i Sengen med Hænderne om de optrukne Knæ. Og hver Lyd, som naaede hende gennem

Nattestilheden, blev et lønligt Bud, der sendtes hende fra Aandernes Verden. Eller hun stod op og hentede sit Konfirmations-Testamente henne i Skuffen. Eller hun foldede Hænderne barnligt under Hagen, løftede Øjnene og fandt Hvile i brændende Bøn.

Imidlertid skumpledes Arnold tungt afsted derude i Vintersludet eller under straalende Froststjerner. Ogsaa han var lysvaagen. Vemodigt smilende sad han i sin Doktorstol og tænkte paa hende med Hjertet fuldt af Ømhed og Tilgivelse. Det gik dem igen som i deres Kærligheds første Dage: med hvor megen Bitterhed de end kunde skilles, saasnart de var borte fra hinanden levede de i en bestandig Længsel. Arnold syntes undertiden, at han rent fysisk kunde fornemme, hvordan Emmys Tanker fulgte ham med Kys eller Taarer. — Men sad de derhjemme hos hinanden, kunde han til Gengæld ofte føle det, som om hundrede Mile skilte dem. Aldrig hændte det mere, naar de holdt Mørk-

ning sammen inde i hans Stue, at de kom til at le, fordi de havde siddet og tænkt nøjagtig paa samme Maade om den samme Ting. Hendes Tanker gik nu deres egne Veje, som han ikke kunde følge. Gik ind til Drømme, han ikke kunde tyde. End ikke i Hengivelsens Øjeblikke, midt under deres Kærlighedsfesters Rus, var han helt sikker paa hende. — Men hvor elskelig bedrøvet kunde hun saa ikke være, naar Andendagens uafvendelige Skuffelse og Lede, som hun ikke kendte, drev ham bort fra hendes Arme! Hvor sødt hun kunde takke for hver Glæde, han skænkede hende! Og hvor kunde hun dog være rørende i den Ensomhedens Angst, hvormed hun en Nat som denne ventede ham!

Hvad vilde han da i Grunden mer? Hvorfor sukke over den rolige og trygge Besiddelses tabte Paradis, naar han dog ikke følte sig forurettet? Han var tilfreds med sin fredløse Kærlighed. Med sin sørgmodige Lykke.

Taknemlig ogsaa for sine ensomme Timer, der havde givet ham Naturen til Fortrolig og aabnet ham Uendelighedens Drømmedyb bag Nathimlens evighedsforjættende Stjerner. — —

Naa, lidt efter lidt faldt jo begges Sind til Ro. Hverdagens Smaabegivenheder begyndte paany at optage dem. Livsløbet gled tilbage paa de vante Skinneveje. Men hvor meget end Synskresen efterhaanden igen indsnevredes for dem, det kunde dog endnu længe mærkes paa dem, at Eventyret havde gæstet deres Hjem, og Folk følte sig stadig ikke rigtig vel tilpas der. Som Pastor Jørgensen sagde: det var, som om det allevegne trak der. Man havde altid en Fornemmelse af at sidde for aabne Døre.

Virkelig var der stadig en vis Uro og Stundesløshed over deres Færd. Men endnu hændte det ogsaa engang imellem, at Sværmeriet paany greb dem. Det kom over dem som en Raptus, der skulde have sin Tid

ligesom Kakkelovnssnuen og Hundedagsfeberen. Og langt hyppigere, end Arnold — endsige nogen anden — anede, kom Emmys Tanker paa Afveje og stjal sig ind i Eventyrland. Endnu som en gammel Kone med hvidt Haar stod hun mangen Gang i Ensomhed ved Vinduet med et drømmefjernt Blik i de mørke Ugleøjne og stirrede ud paa Solnedgangen og den store Uvejrshimmel, hvor Kloder af sønderrevne Skyer ustandselig sejlede frem fra Vest som et Billede paa det Eviges Hvileløshed.

HENRIK PONTOPPIDAN

SMAA ROMANER

KIRKESKUDEN
Kr. 3,00

UNG ELSKOV
Kr. 2,75

MINDER
Kr. 2,50

SANDINGE MENIGHED
Kr. 3,00

ISBJØRNEN
Kr. 1,75

VILDT
Kr. 3,00

DEN GAMLE ADAM
Kr. 2,50

NATTEVAGT
Kr. 2,75

LILLE RØDHÆTTE
Kr. 3,00

HØJSANG
Kr. 3,50

DET IDEALE HJEM
Kr. 4,00

BORGMESTER HOECK OG HUSTRU
Kr. 2,00

DET STORE SPØGELSE
Kr. 1,00

H. H. THIELES BOGTRYKKERI. KØBENHAVN

JAKOB BADEN